

بنام خداوند جان و خرد

جزوه درس :

بررسی سیستم‌های قدرت ۱

نام مدرس :

آقای عیدیانی

تکنو الکترو

www.TechnoElectro.CO
www.Techno-Electro.com

مرجع تخصصی برق و الکترونیک

فصل اول:

مفاهیم اولیه:

$$V = V_m \cos wt, i = I_m \cos(wt - \theta) \quad (1)$$

ولتاژ لحظه‌ای، نشان دهنده ولتاژ متغیر با زمان، V_m = ولتاژ ماکزیمم، V = ولتاژ موثر

$$\text{ولتاژ موثر} = \frac{V_m}{\sqrt{2}}$$

توان لحظه‌ای متغیر با زمان $p(t)V.i$

$$p = \frac{1}{T} \int_0^T p(t) dt \quad \text{توان متوسط} \quad (2)$$

$$(1), (2) \Rightarrow p(t) = P(1 + \cos 2wt) + Q \sin 2wt$$

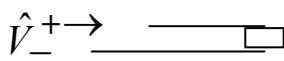
که: توان موہومی $Q = V.I.\sin \theta$ توان حقیقی $P = V.I.\cos \theta$

فازور:

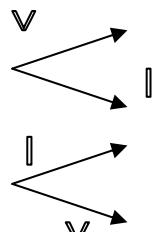
$$v = V_m \cos(wt + \theta) \rightarrow \hat{V} = V e^{j\theta}$$

توان ظاهری:

$$S = P + jQ = \hat{V} \hat{I}$$

پس فاز و پیش فاز:

بار سلفی $\leftarrow$ توان موہومی مصرف می کند $\leftarrow$ جریان از ولتاژ عقب تر است $\leftarrow$

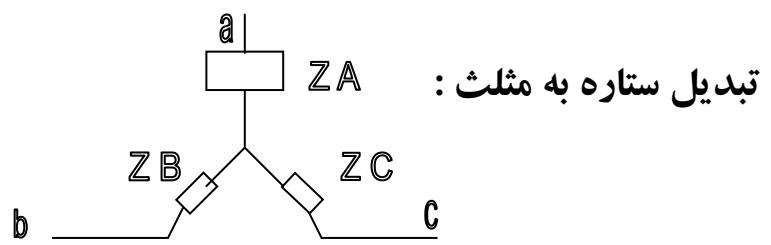
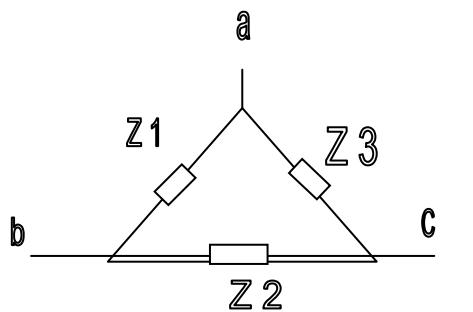
بار فازنی $\leftarrow$ توان موہومی تولید می کند $\leftarrow$ جریان از ولتاژ جلو تر است $\leftarrow$

سیستم سه فاز :

$$\begin{cases} V_a = V_m \cos \omega t \\ V_a = V_m \cos(\omega t - 120^\circ) \\ V_a = V_m \cos(\omega t + 120^\circ) \end{cases} \quad \begin{cases} iaI_m \cos(\omega t - p) \rightarrow ia = I_m \cos(\omega t - \rho) \\ ibI_m \cos(\omega t - 120^\circ - p) \rightarrow ib = I_m \cos(\omega t - 120^\circ - \rho) \\ icI_m \cos(\omega t + 120^\circ - p) \rightarrow ic = I_m \cos(\omega t - 120^\circ - \rho) \end{cases}$$

توان لحظه ای سه فاز $P(+) = V_a ia + V_b ic + V_c ic$

توان متوسط ($P = 3V.I.\cos \rho$) مقادیر موثر)

$$\begin{cases} Z_A = \frac{Z_1 Z_3}{Z_1 + Z_2 + Z_3} \\ Z_B = \frac{Z_1 Z_2}{Z_1 + Z_2 + Z_3} \\ Z_C = \frac{Z_1 Z_3}{Z_1 + Z_2 + Z_3} \end{cases} \quad \begin{cases} Z_1 = \frac{Z_A Z_B + Z_A Z_C + Z_B Z_C}{Z_C} \\ Z_2 = \frac{Z_A Z_B + Z_A Z_C + Z_B Z_C}{Z_A} \\ Z_3 = \frac{Z_A Z_B + Z_A Z_C + Z_B Z_C}{Z_B} \end{cases}$$

پریونت - در واحد . P. U.

اختصارات : LL خط به خط ، LN خط به نول ، یک فاز ، $1Q = 3Q$ سه فاز

پایه ، مينا $\equiv b \equiv base$

معمولًاً بزرگترین عدد به عنوان مينا انتخاب مى شود و پریونت $p.u. = \frac{\text{عدد}}{\text{مينا}}$ (عدد) کوچکتر از واحد است .

یونت تک فاز :

توان ظاهری یک فاز $P_b = Q_b = S_b = V A_1 Q$

$$I_b = \frac{S_b}{V_b} A, Z_b = \frac{V_b^2}{S_b} = \frac{V_b}{Z_b} \Omega \quad \text{محاسبه می شود :}$$

پریونت سه فاز :

$$V_b = Vl - l, P_b = Q_b = S_b = V a 3\phi$$

فرض می شود توan ظاهری سه فاز

$$I = \frac{S_b}{\sqrt{3} V_b} A, Z_b = \frac{V_b^2}{Z_b} \quad \text{محاسبه می شود}$$

در حالت سه فاز می توan از مبناهای تک فاز نیز استفاده کرد ولی کاربرد کمتری دارد .

$$V b 1\phi = V L n, S b 1\phi = V A 1, \phi I b = \frac{S b 1\phi}{V b 1\phi} = \frac{S b 3\phi}{\sqrt{3} V b L - L}$$

$$Z_b = \frac{V b L - L^2}{s b 3\phi} = \frac{V b 1\phi}{I b 1\phi} = \frac{V b 2\phi}{s b 1\phi}$$

تبديل یک امپدانس پریونت از یک مبنا به مبنا دیگر :

$$(1) : S_{b1}, V_{b1}, Z_{b1} \quad , (2) : S_{b2}, V_{b2}, Z_{b2}$$

$$Z_1 p.u. = \frac{Z}{Z_{b1}}, Z_2 P.u = \frac{Z}{Z_{b2}}$$

$$\Rightarrow \frac{Z_2 p.u.}{Z_1 p.u.} = \left(\frac{V_{b1}}{V_{b2}} \right)^2 \times \frac{S_{b2}}{S_{b1}}$$

پریونت کردن یک ترانسفورماتور :

توان مبنا برابر توan ظاهری ترانس و ولتاژ مبنا در طرف فشار ضعیف برابر ولتاژ فشار ضعیف و در طرف

فشار قوی برابر ولتاژ فشار قوی است . مثلاً در ترانس $220V/440V$ و $10KVA$ داریم :

$$S_b = ST = 10KVA \quad V_{b1} = 220V \quad V_{b2} = 440V \quad \text{فشار قوی ، فشار ضعیف}$$

به عبارت دیگر ولتاژ مبنا از یک طرف ترانسفورماتور به طرف دیگر با نسبت تبدیل تغییر می کند.

نکته :

تمام روابط مربوط به توان ظاهری ، حقیقی و موهومی ، ولتاژ و جریان باید برای مبنای نیز صادق باشد .

$S_{3\phi} = \sqrt{3}VL.LI, S_{b3\phi} = \sqrt{3}V_bL - L, Ib$ بطور مثال :

سؤالات فصل اول

۱. توان ورودی به خطی با امپدانس $S = 210mw + j30mA\nu, 220K\nu$ و ولتاژ $Z = 5 + j60\Omega$ می باشد .

ولتاژ و توان در انتهای خط و همچنین توان مصرفی را بدست آورید .

$$\left[\text{ج} : \hat{V}_L = 214.6k < -15.29^\circ, S = p + jQ = 4.648Mw + j55.78m \text{ var} \right]$$

۲. در شکل مقابل بار سه فاز نامتقارنی را مشاهده می کنید از دو واتمتر جهت محاسبه توان مصرفی آن

استفاده کرده ایم . هر یک از واتمترها چه مقدار توان را نشان می دهدن . توان مصرفی چقدر است ؟

$$\text{ج} : P_1 = 121.5kw, P_2 = 337.5kw, p = 422.9kw$$

۳. با توجه به شکل مقابل ، ولتاژ ابتدای خط ابتدای خط را بر حسب ولتاژ انتهای خط و توان حقیقی و

$$\left[E^2 = (V + (RP + xQ)/V)^2 + (Ra - Xp)^2 / V^2 \right]$$

موهومی بدست آورید ؟

۴. خط انتقال سه فازی با امپدانس $Z_s = 0.5 + j2\Omega$ بار ستاره‌ای در انتهای خط را تغذیه می‌کند، بار

مذکور در ضریب قدرت ۰.۸ پس فاز و ولتاژ خط 10 kv توان 200 kW را ضرب می‌کند؟

الف) مطلوبست ولتاژ ابتدای خط و توان حقیقی و موهمی تولید در ابتدای خط $[V_s = 5797]$

ب) اگر ولتاژ ابتدای خط $Kv = 10$ و بار انتخای خط دارای امپدانس $Zl = 18 + j45\Omega$ بصورت مثلث باشد.

ولتاژ انتهای خط را محاسبه کنید.

$$[V_{l-l} = 8876]$$

ج) اگر بخواهیم ضریب قدرت بار در حالت (الف) به ۰.۹۸ برسد، به چه مقدار خازن نیازمندیم

$$[c = 3.5.NF]$$

د) برای اینکه ولتاژ را در انتهای خط در قسمت (ب) به $kv = 10$ برسانیم سه خازن مساوی با بار بصورت

ستاره موازی می‌کنیم. خازنها را محاسبه کنید.

$$f = 5 : \text{Hz}$$

$$[c = 3.817mf]$$

۵. دو ماشین الکتریکی با ولتاژهای $\hat{E}_1 = 100 < 30^\circ V$ ، $\hat{E}_2 = 120 < V$ از طریق امپدانس $Z_s = 2 + j5\Omega$ به

یکدیگر متصل شده‌اند معین کنید که کدامیک از ماشینها به عنوان مولد و کدامیک بصورت موتور

عمل می‌کنند. توانهای حقیقی و موهمی هر ماشین را بیابید.

$$[S_1 = 1008 - i480.9, S_2 = 759.2 - i1104.7]$$

۶. یک ماشین حفاری در هنگام حفاری توان 0.1 MVA در ضریب قدرت ۰.۸ پس فاز معرف می‌کند و

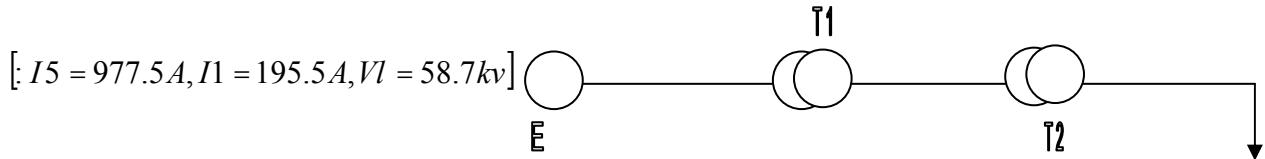
هنگام تخلیه بیل، توان 0.1 MVA در ضریب قدرت ۰.۵ پیش فاز تولید می‌کند. در انتهای دوره

استخراج ، تغییر در اندازه جریان منع باعث قطع کردن رله ها حفاظتی می شود . بنابراین لازم است تغییر جریان را مینیمم کنیم . می توان از سه خازن در ترمینالها استفاده نمود . مطلوبست مقدار خازنها ،

$$V_{l-l} = 36.5 \text{ kV}$$

$$[c = 6.44NF]$$

۷. سیستم زیر مفروض است . ولتاژ ترمینال ژنراتور 13.2 kV می باشد . مطلوبست محاسبه جریان ژنراتور ، جریان و ولتاژ بار و توانی که توسط بار جذب می شود .

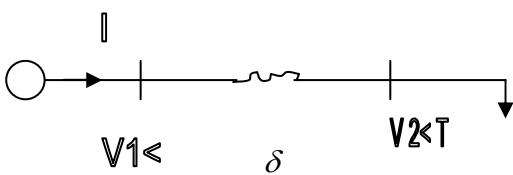
$$T_1 = (13.2 \text{ kV} \Delta - 132 \text{ kV} Y, 5 \text{ MVA}, X T_1 = 0.1 \text{ p.u})$$

$$T_2 = (138 \text{ kV} Y - 69 \text{ kV} \Delta, 10 \text{ MVA}, X T_2 = 0.05 \text{ p.u})$$

فصل دوم :

بار : در بار امپدانس اگر ولتاژ 1% کاهش یابد ، توان مصرفی 2% کاهش می یابد و اگر فرکانس 1%

کاهش یابد توان $(0.02 \sin^2 p)$ افزایش می یابد .

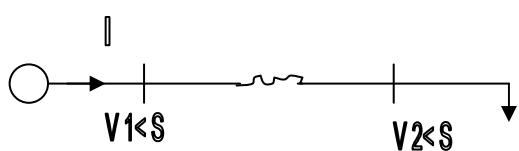

خط شعاعی ، یکسو تغذیه :

$$s_2 = p_2 \quad (Q = 0)$$

$$\Rightarrow P_{12} = P_2 = P_1 = \frac{V_1^2 \sin \delta}{2x}, \cos \delta = \frac{V_2}{V_1}$$

توان مaksimum در خط شعاعی :

$$S_1 = P_1 + iQ \quad S_1 = P_2 + iQ_2$$

خط دو سو تغذیه :

$$P_1 = P_2 = P_{12} = \frac{V_1 V_2}{x} \sin(\delta_1 - \delta_2)$$

$$Q_1 = \frac{V_1^2 - V_1 V_2 \cos \delta}{x}$$

$$Q_2 = \frac{-V_1 V_2 \cos \delta - V_2^2}{x}$$

$$P_{\max} = \frac{V_1 V_2}{x}, \delta = 90^\circ$$

P_1 = توان تولیدی ژنراتور

P_2 = توان مصرفی ژنراتور

P_{12} = توان انتقالی از ژنراتور ۱ به ۲

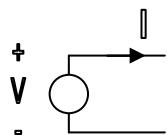
توان ماکزیمم در خط دو سو تغذیه :

تفاوت خط دو سو تغذیه با یکسو تغذیه در اینست که در خط دو سو تغذیه ، بس دوم دارای ولتاژ ثابتی

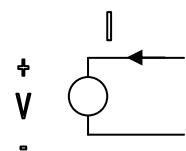
است و بوسیله ژنراتور و یا خازن کنترل می شود .

توان ماکزیمم در خط دو سو تغذیه با خط دارای مقاومت :

تعریف توان مصرفی و تولیدی :

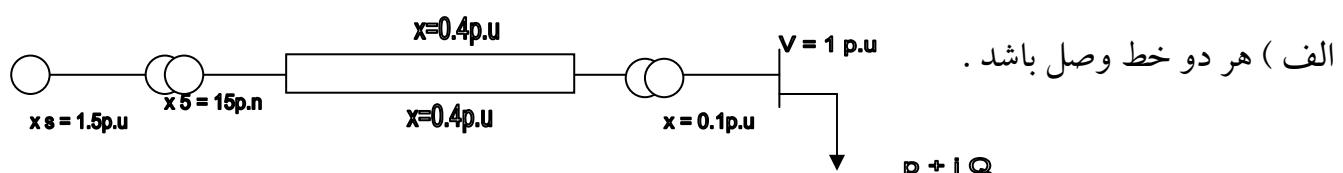
$$Z = P + iQ = \hat{H} \quad \begin{cases} P > 0 & \text{تولید کننده توان} \\ P < 0 & \text{صرف کننده توان حقيقی} \end{cases} \quad \begin{cases} Q > 0 & \text{تولید کننده} \\ Q < 0 & \text{صرف کننده} \end{cases}$$

$$Z = P + iQ = \hat{H} \quad \begin{cases} P > 0 & \text{صرف کننده} \\ P < 0 & \text{تولید کننده} \end{cases} \quad \begin{cases} Q < 0 & \text{تولید کننده} \\ Q < 0 & \text{صرف کننده} \end{cases}$$

سؤالات فصل دوم

۸. شکل زیر مفروض است . مطلوبست ماکزیمم توان انتقالی در دو حالت زیر :

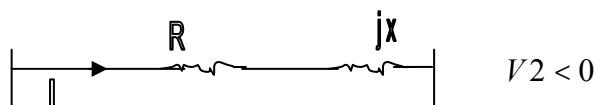

۹. در سیستم شکل مقابل، مطلوب است $QG2$ برای اینکه $V1 = 2V$ شود. ابتدا $V1 <$ را محاسبه کنید.

$$[QG2 = 0.268] \quad \text{توان مصرفی} = SO$$

۱۰. اگر خط انتقال علاوه به x دارای مقاومت R نیز باشد، رابطه توان انتقالی و زاویه حداکثر توان را

$$V2 < 0$$

$$(P2, \delta_p \max = ?)$$

$$\left[: \delta = \tan^{-1} \frac{x}{R} \right]$$

۱۱. در یک بار امپدانس تغییرات توان مصرفی $\left[\frac{\Delta p}{p} \right]$ را در ازای تغییرات ولتاژ $\left[\frac{\Delta V}{V} \right]$ و تغییر فرکانس

$$\left[: \frac{\Delta p}{p} = 2 \frac{\Delta V}{V}, \frac{\Delta p}{p} = -2 \sin^2 T \frac{\Delta f}{f} \right] \quad \text{بیابید.}$$

۱۲. خطی با مشخصات $p = \frac{1}{2} P \max$ بار مقاومتی را تغذیه می کند. در دو حالت

زیر محاسبه کنید؟

ب) باس بار کنترل ولتاژ است

الف) خط یکسو تغذیه است

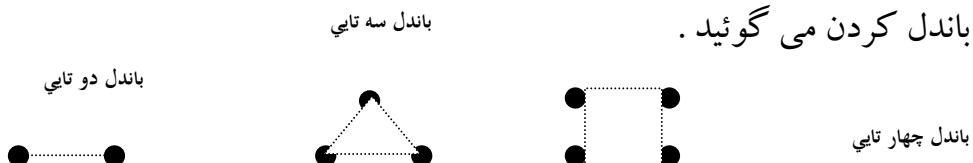
$$\left[\text{الف: } \delta = 15^\circ, V2 = \cos 15^\circ, \quad \text{ب) } \delta = 30^\circ, V2 = \cos 30^\circ \right]$$

فصل سوم:

پدیده کرونا: یونیزه شدن هوای اطراف سیم ولتاژ بالا در اثر شدت میدان الکتریکی زیاد

اثرات کرونا: تلفات - تداخل امواج مخابراتی

باندل کردن : اگر به جای یک هادی از چند هادی استفاده کنیم که از یکدیگر فاصله کمی داشته باشند به این کار باندل کردن می گوئید .

$$l_{int} = \frac{N}{8\pi} \quad H/M \quad \text{اندوکتانس داخلی یک هادی توپر :}$$

$$L_{ext} = 2 \times 10^{-7} \quad Ln \frac{D}{r} \quad \text{اندوکتانس خارجی یک هادی توپر :}$$

$$L = 210^{-7} \quad Ln \frac{D}{r}, r' = 0.7788r \quad \text{اندوکتانس یک هادی توپر :}$$

$$\left(\sum_{i=1}^n Ti = 0 \quad \text{فرض} \right) \quad \text{فلوی یک هادی در بین گروه n هادی :}$$

$$\lambda_1 = 2 \times 10^{-7} (I1Ln \frac{1}{D11} + \dots + InLn \frac{1}{D1n})$$

$$L = 2 \times 10^{-7} Ln \frac{GMD}{GMR}$$

$$GMD = \sqrt[m]{(Daa'.Dab'...Dam)...(Daa'.....Dnm)}$$

فاصله متوسط هندسی

$$GMR = \sqrt[n]{(Daa.Dab...Dan)...(Dan.....Dnn)}$$

شعاع متوسط هندسی

$$\text{هادی توپر } Daa = r' \quad \text{هادی تو خالی : } Daa = r$$

از روی جدول 1 . A) هادی رشته ای : $Daa = Ds$

$$L = 2 \times 10^{-7} Ln \frac{D}{Daa} \quad (D) \quad \text{اندوکتانس خط سه فاز با فواصل مساوی :}$$

اندوکتانس خط سه فاز با فوائل نامساوی و ترانسپوز شده : (فازها با فوائل مساوی جایه جا شده اند)

$$L = 2 * 10^{-7} Ln \frac{Deh}{DS}, Deq = \sqrt[3]{D12.D13.D23}$$

$$L = 2 * 10^{-7} Ln = \frac{GmD}{GMR}$$

خط سه فاز باندل شده ؛ از اثر باندل در GM0 صرفنظر می شود .

$$GMR = \sqrt{Ds.d}$$

$$GMR = \sqrt[3]{Ds.d^2}$$

$$GMR = 8\sqrt{2} \cdot \sqrt[3]{Ds.d^3}$$

خط سه فاز دو مداره : از روابط باندل استفاده می شود . در این حالت از اثر باندل در GMD صرفنظر نمی

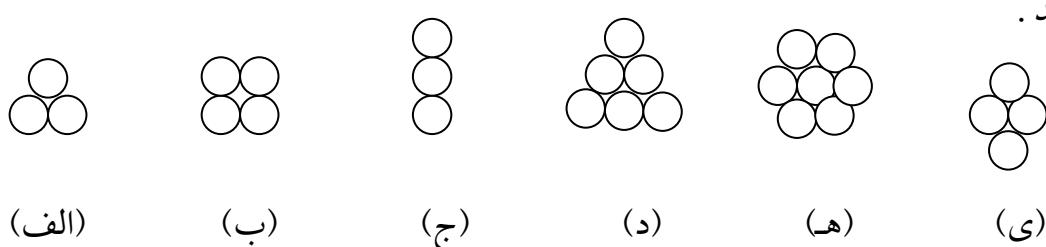
شود .

$$L = 2 * 10^{-7} Ln \frac{GMD}{GMR}$$

سوالات فصل سوم :

۱۳. شعاع هندسی هریک از هادیهای زیر را به حساب شعاع هر هادی (r) محاسبه کنید . فرض کنید

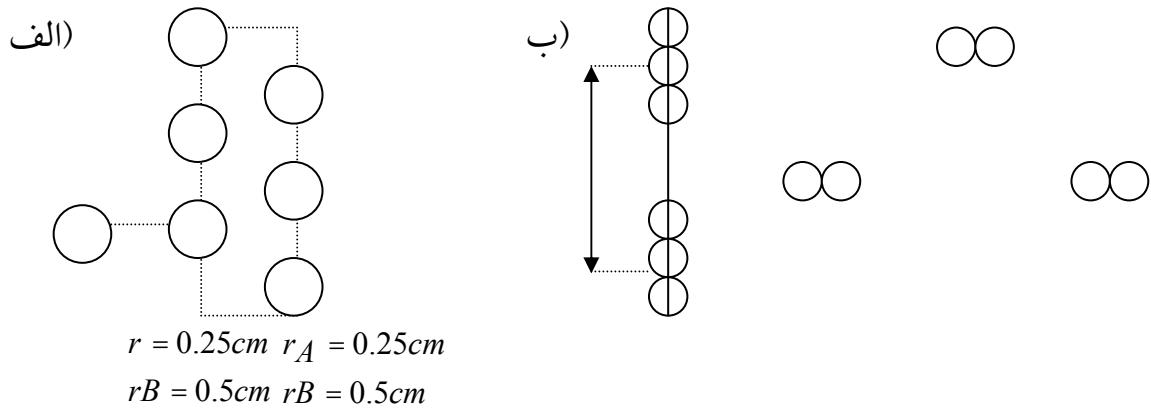
هادیها توخالی هستند .

$$[(1.587r) \text{ (الف)} \quad (1.834r) \text{ (ب)} \quad (1.852r) \text{ (ج)} \quad (2.192r) \text{ (د)} \quad (2.256r) \text{ (ه)} \quad (1.8017r) \text{ (ئ)}]$$

۱۴. در خطوط انتقال تک فاز اشکال زیر ، اندوکتانس‌های رفت و برگشت و اندوکتانس‌های کل را بدست آورید .

$$\text{هادی توخالی} , \quad d = 10r , \quad O = 15d$$

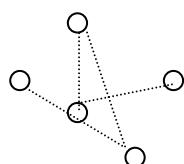

هادی توپر

(ج)

$$\left[\begin{array}{lll} \text{الف} & \text{ب} & \text{ج} \\ :) L = 10.68 * 10^{-7} & :) 14.28 * 10^{-7} & :) 14.72 * 10^{-7} H/m \end{array} \right]$$

۱۵. ثابت کنید در شکل مقابل ، اگر خطوط سه فاز جایه جا شده باشند . کل شار در برگیرنده خط تلفن صفر خواهد بود . سیستم متعادل است .

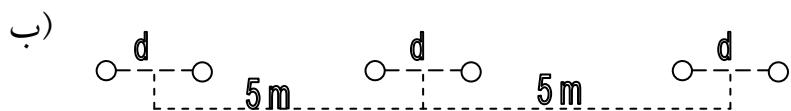
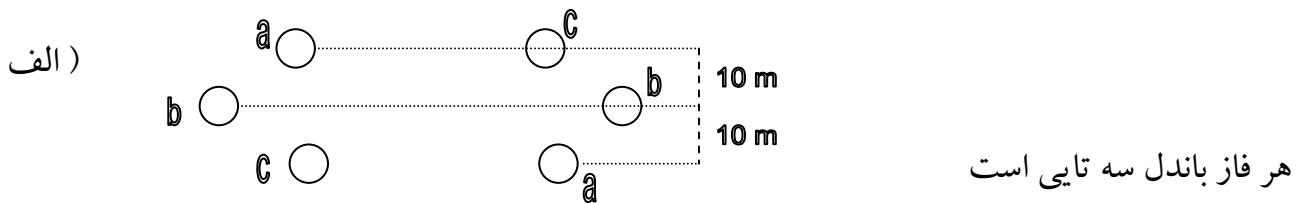

۱۶. یک خط تلفن موازی یک خط انتقال انژری تک فاز مطابق شکل مقابل مفروض است . ولتاژ القائی در هر کیلومتر از مدار تلفن را محاسبه کنید . جریان عبوری از خط انتقال A 100 و جریان در سیم تلفن صفر است .

$$f = 50 \quad [: |v| 2.381 \quad V/km]$$

۱۷. در اشکال زیر اندوکتانس هر فاز را محاسبه کنید . عمل جابجایی در فازها انجام شده و نوع سیمها

$$Ds=0.3>3\text{ft} = 11.37 \text{ mm} , O = 27.81 \text{ mm} \quad (\text{Drake})$$

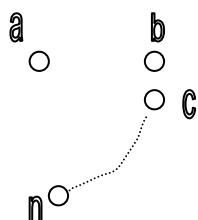
$$\left[\begin{array}{l} \text{(الف)} : L = 16.244 * 10^{-7} \\ \text{(ب)} : 9.208 * 10^{-7} \quad H/m \end{array} \right]$$

فصل چهارم :

$$Q = cV , V = E.d , E = \frac{q}{2\pi x} , E = E_0 \times Er , E_0 = 8.85 * 10^{-12} \frac{f}{m}$$

تذکر ! تفاوت اصلی محاسبه خازن با اندوکتانس در اینست که در محاسبه خازن از شعاع هادی استفاده

می شود ® و از Ds استفاده نمی شود .

ولتاژ دو هادی در بین گروه n هادی :

$$V_{ab} = \frac{1}{2\pi E_0} (qa \ln \frac{D_{ab}}{ra} + qb \ln \frac{rb}{D_{ab}} + \dots qn \ln \frac{D_{ba}}{D_{aa}})$$

ولتاژ نقطه p در بین n گروه هادی :

$$V_p = \frac{1}{2\pi E_0} (qa \ln \frac{1}{D_{np}} + \dots + qn \ln \frac{1}{D_{np}})$$

خازن در سیستم تک فاز :

$$Cab = \frac{\pi \infty}{Ln D_r} , Can = \frac{2\pi \infty}{Ln D_r}$$

جریان شارژ : (جریان عبوری از خطوط در حالت بی باری)

$$Can = 2\pi \in^\circ \sqrt{Ln} \frac{D}{r}$$

خازن در سیستم سه فاز با فواصل مساوی D:

$$Can = 2\pi \in^\circ \sqrt{Ln} \frac{Deg}{r}$$

$$Deg = \sqrt[3]{D12.D13.D23}$$

خازن در سیستم سه فاز با باندل و شعاع متوسط باندل Dsb :

خازن در سیستم سه فاز دو مداره : مانند محاسبه اندوکتانس عمل می شود :

$$Can = \frac{2\pi \in^\circ}{Ln} \frac{Dea}{Dsb}$$

اثر زمین در محاسبه خازن : زمین بصورت یک صفحه خشی عمل می کند که باید ولتاژ روی آن صفر شود .

$$Can = \frac{2\pi \in^\circ}{Ln} \frac{D.Daa'}{r.Dab'} \quad Can = \frac{2\pi \in^\circ}{Ln} \frac{Deq.H}{r.Hs}$$

$$D = \sqrt[3]{Dab.Dac.Dbc}$$

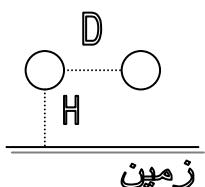
$$Hs = \sqrt[3]{Dab'.Dac'.Dbc'}$$

$$H = \sqrt[3]{Daa'.Dbb'.Dcc'}$$

(a' تصویر فاز a نسبت به زمین است)

سؤالات فصل چهارم :

۱۸. در شکل مقابل و در دو حالت زیر ، خازن بین یک فاز و زمین را محاسبه کنید .

الف) از اثر زمین صرفنظر کنید D=5m , H= 20m , pheasant

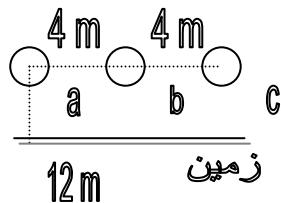
زمین

ب) اثر زمین را در نظر بگیرید (ابتدا رابطه خازن با اثر زمین را ثابت کنید)

$$\left[\begin{array}{l} \text{الف : } Can = 9.838 * 10^{-12} F/m \\ \text{ب : } Can = 9.582 * 10^{-12} f/m \end{array} \right]$$

۱۹. خازن خط انتقال سه فاز ، ترانسپوز شده ، 230kv را در دو حالت زیر بدست آورید . همچنین جریان

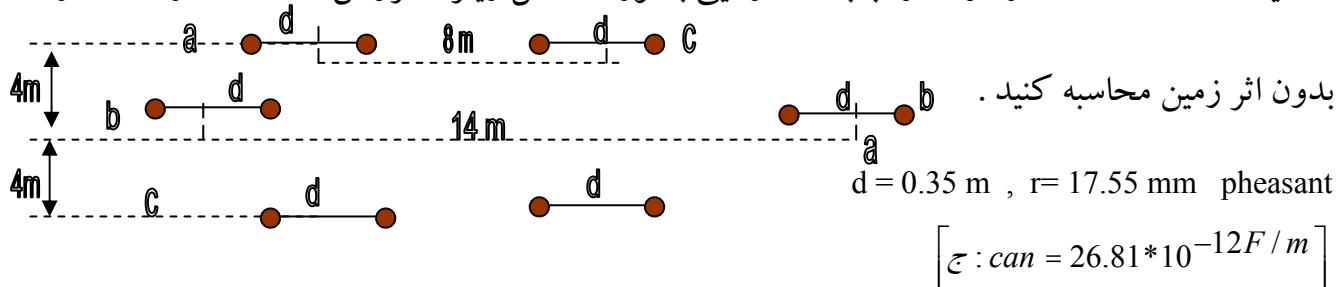
شارژ خط را در یک کیلومتر محاسبه کنید .

- الف) از اثر زمین صرفنظر کنید .
ب) اثر زمین را منظور کنید (رابطه خازن با اثر زمین را ثابت کنید)

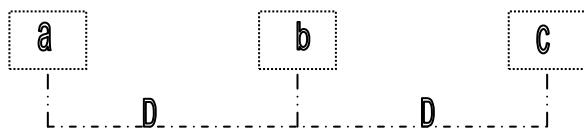
$$\left[\text{الف: } C_{an} = 9.824 * 10^{-12}, |I| = 0.4098 A/\mu m, \quad \text{ب: } C_{an} = 9.8709 * 10^{-12}, |I| = 0.4118 A/\mu m \right]$$

۲۰. یک خط انتقال سه فاز دو مداره با باندل دوتایی بصورت شکل زیر مفروض است . خازن خط را

۲۱. شکل زیر مفروض است . ولتاژ خط 765 kv می باشد . در دو حالت زیر رابطه ماتریسی بین ولتاژ

فازها و بار هر یک از آنها را بدست آورید .

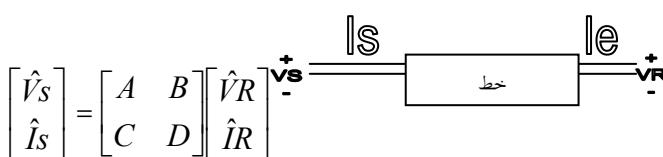

- الف) سیم ترانسپوز شده است .
ب) سیم ترانسپوز نشده است . [ج]

فصل پنجم :

انواع خطوط :

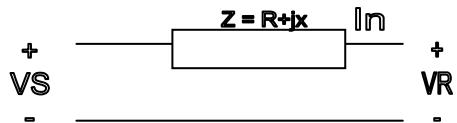
۱) خط کوتاه $L < 150 \text{ mile}$ ۲) خط متوسط $L < 150 \text{ mile}$ 240 km ۳) خط بلند $L < 50 \text{ mile}$ 80 km

مدل تمام خطوط :

در هر مدل خط ، مقادیر ثوابت خط (ABCD) مشخص می شود .

(۱) مدل خط کوتاه :

$$\begin{bmatrix} A & B \\ C & D \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} 1 & 2 \\ 0 & 1 \end{bmatrix}$$

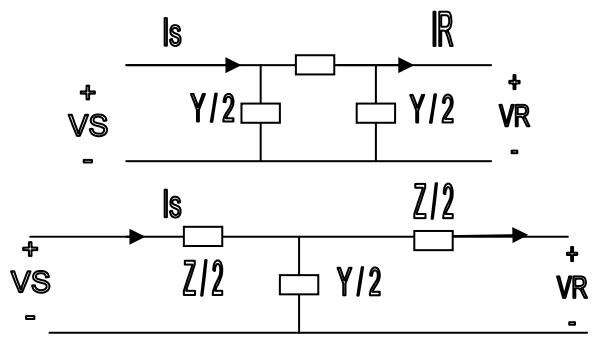
تنظیم ولتاژ (رگولاسیون) :

$$\text{Re } g\% = \frac{VN.LVF.L}{VN.L} * 100$$

$$\text{Re } g\% \approx \frac{RI \cos pR + I \sin PR}{VR} * 100 = \frac{R.PR + x.QR}{VR^2}$$

(۲) مدل خط متوسط : (دو مدل TT, T < 240 km)

امپدانس سری خط ، $Z = R + jB$: ادمیتانس موازی خط

$$\text{و } \begin{bmatrix} A & B \\ C & D \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} 1 + \frac{2Y}{2} & z \\ Y(1 + \frac{zY}{4}) & 1 + \frac{zY}{4} \end{bmatrix} : \text{TT مدل}$$

$$\text{و } \begin{bmatrix} A & B \\ C & D \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} 1 + \frac{2Y}{2} & Y(1 + \frac{zY}{4}) \\ Y & 1 + \frac{zY}{4} \end{bmatrix} : \text{T مدل}$$

(۳) مدل خط بلند $L < 240 \text{ km}$

$\tilde{Z} = \text{امپدانس واحد طول} , Y = \text{ادمیتانس واحد طول} \text{ و } L = \text{طول خط و} Z = \text{امپدانس واحد طول} , Y = \text{ادمیتانس واحد طول} \text{ و } L = \text{طول خط و}$

$$Z_c = \sqrt{\frac{Z}{y}} = \sqrt{\frac{Z}{Y}}, \gamma = \sqrt{Z.y}, \gamma.L = \sqrt{Z.Y}$$

$$\text{امپدانس مشخصه خط } Z_c = \gamma^{\circ} \text{ ثابت انتشار}^{\circ}$$

$$\begin{bmatrix} \hat{V}_S \\ \hat{I}_S \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} \cosh \gamma L & Z_c \sinh \gamma L \\ \sinh \gamma L & \cosh \gamma L \end{bmatrix} \begin{bmatrix} \hat{V}_R \\ \hat{I}_R \end{bmatrix}$$

مدل TT : معادل خط بلند :

$$Z' = Z \cdot \frac{\sinh \gamma}{\gamma L} \quad , \quad \frac{Y'}{2} = \frac{Y}{2} \cdot \frac{\tanh \frac{\gamma L}{2}}{\frac{\gamma L}{2}}$$

مدل T معادل خط بلند :

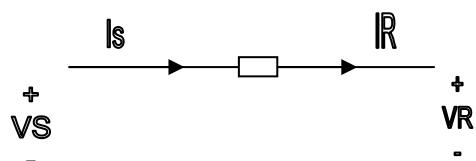
$$\frac{Y'}{2} = \frac{Y}{2} \cdot \frac{\sinh \gamma}{\gamma L} \quad , \quad Z' = Z \circ \cdot \frac{\tanh \frac{\gamma L}{2}}{\frac{\gamma L}{2}}$$

مدل دو خط سری :

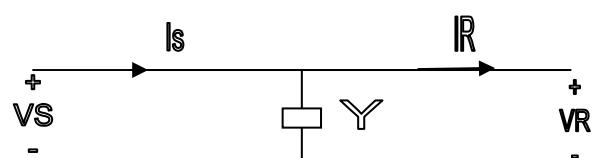
اگر دو خط با ثوابت $A_2B_2C_2D_2$ ، $A_1B_1C_1D_1$ صفر می شوند . خط جدید دارای ثوابت زیر است

$$\begin{bmatrix} A & B \\ C & D \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} A_1 & B_1 \\ C_1 & D_1 \end{bmatrix} \begin{bmatrix} A_2 & B_2 \\ C_2 & D_2 \end{bmatrix}$$

ثوابت یک امپدانس سری و ادیمتنس موازی :

$$\begin{bmatrix} 1 & Z \\ 0 & 1 \end{bmatrix}$$

$$\begin{bmatrix} 1 & 0 \\ 2 & 1 \end{bmatrix}$$

تنظیم ولتاژ یا رگولاتیون :

ولتاژ بار در حالت بارداری $V_{RF.L}$ = VS ثابت : (۱)

$$V_{RN.L} \Rightarrow \text{ولتاژ بار در حالت بی باری} = \frac{V_{RN.L} - V_{RF.L}}{V_{RN.L}} \times 100$$

ولتاژ منبع در حالت بارداری $V_{RF.L}$ = VR ثابت : (۲)

$$V_{RN.L} \Rightarrow R\% = \frac{V_{RF.L} - V_{SNL}}{V_{SNL}} \times 100$$

در صد افت ولتاژ :

$$\Delta V\% = \frac{V_S - V_R}{V_S} \times 100 \quad \text{این رابطه هم برای حالت بی باری و هم برای بارداری صادق است.}$$

سوالات فصل پنجم

۲۲. در یک مقدار انتقال سه فاز به طول 50 km ، بار انتهای خط توان Mw 100 را در ضریب قدرت 0.8 پس فاز و ولتاژ 132 kV ، جذب می کند . مقاومت و اندوکتانس خط به ترتیب 0.0308??? و H 0.095 mH برای هر کیلومتر می باشد . ولتاژ ابتدای خط و تنظیم ولتاژ را محاسبه کنید . f= 50Hz

$$\left[20 : \begin{array}{l} \text{از برنامه} \\ (T1) \end{array} \right] : \hat{V}_S = 81999 \angle 4.21^\circ, \operatorname{Re} g\% = 7.596\%$$

۲۳. ثوابت ABCD یک خط انتقال سه فاز عبارتند از :

$$A = D = 0.936 \angle 0.98^\circ, B = 142 \angle 26.4^\circ, C = (-5.18 + j914) \times 10^{-6}$$

باری با توان مصرفی 50Mw ، ولتاژ 220 kV و ضریب قدرت 0.9 پس فاز موجود است . اندازه ولتاژ ابتدای خط و تنظیم ولتاژ را باید .

$$\left[20 : \begin{array}{l} (ABCD) \\ \text{از برنامه} \end{array} \right] : \hat{V}_S = 133.248, \angle 7.77^\circ, \operatorname{Re} g\% = 12.08\%, \Delta V = 4.68\%$$

۲۴. یک خط انتقال بطول 20.km ژنراتور تکفازی را به باری با توان 5 MW و ضریب قدرت 0.707 پس فاز مرتبط می سازد . مقاومت و اندوکتانس خط به ترتیب 0.63mH / K^m, 0.0195Ω / Km می باشد .

اگر ولتاژ انتهای خط در 10kv ثابت بماند مطلوب است :

$$\left[20 : \begin{array}{l} \hat{V}_S = 12.304K \angle 8.34^\circ, R\% = 23.04\% \end{array} \right] \quad \text{الف) ولتاژ ابتدای خط و درصد تنظیم ولتاژ}$$

ب) مقدار خازنی که باید موازی بار نصب شود تا تنظیم ولتاژ 5% کاهش یابد .

ج) راندمان خط در حالت الف و ب

۲۵. (ب) ۹۷/۷۹٪ (ج) و ۹۶/۲۵٪ (الف) : روش دقیق و $C=82.19NF$: روش تقریبی (ب) : ۲۰

یک خط انتقال انرژی تک فاز مفروض است (خط کوتاه). در ابتدای خط، توان تولیدی $mw = 2$ و ضریب قدرت 0.8 پس فاز می باشد و امپدانس سری خط $j0.4\Omega + 0.4\Omega$ و ولتاژ انتهای خط $3kv$ می باشد. بار انتهای خط، ضریب توان بار و ولتاژ ابتدای خط را محاسبه کنید.

$$[ج: ج] \quad I = 732.14A \quad , \quad \cos P_R = 0.812 \quad , \quad V_S = 3.41KV$$

۲۶. یک خط انتقال با ثوابت ABCD بطول L مفروض است ثابت کنید:

الف) رابطه $A^2 - BC = 1$ برای هر سه نوع خط کوتاه، متوسط و بلند صادق است.

ب) ثوابت خطی بطول $L/2$ بصورت مقابل می باشد:

که $abcd$ ثوابت خط بطول $L/2$ و $ABCD$ ثوابت خط بطول L است.

[2: .....]

۲۷. در یک خط انتقال سه فاز $320kv$ بطول $400 km$ را کتانس سری خط $0.61\Omega/Km$ و مقاومت آن

و ادیانس موازی خط $0.113\Omega/Km$ و $3.2 \times 10^{-6}V/Km$ می باشد. بار انتهای خط، توان $200Mw$ را

در ولتاژ $kV = 230$ و ضریب قدرت 1 ، جذب می نماید. ولتاژ و جریان ابتدای خط را محاسبه کنید. از سه

مدل زیر استفاده شود.

الف) مدل TT (فرض کنید خط متوسط است)   ب) مدل خط بلند   ج) مدل خط کوتاه

$$\left[\text{ج} : \hat{V}_S = 175.861x < 41.75^\circ, \quad \text{برنامه T3} : (\hat{V}_S = 179.149k \text{ ج}, \text{ برنامه T1} : \hat{V}_S = 197.94) \right]$$

- ۲۸- یک خط انتقال سه فاز بطول 400km یک بار 400MVA را در ضریب قدرت ۰.۸ پس فاز و ولتاژ

345 kv تغذیه می کند . ثوابت خط عبارتند از :

$$A = D = 0.818 < 1.3^\circ, B = 172.2 < 84.2^\circ, C = 0.001933 < 90.4^\circ$$

الف) ولتاژ و جریان در ابتدای خط و در صد افت ولتاژ و در صد تنظیم ولتاژ را بیابید .

ب) ولتاژ انتهای خط ، جریان ابتدای خط و در صد تنظیم ولتاژ را در حالت بی باری محاسبه کنید .

ج) ثوابت خط 200 km را بدست آورید . (از مسئله ۲۶ استفاده کنید)

د) یک باند خازنی با امپدانس 46.6Ω از - را بصورت سری در نقطه وسط خط 400 km نصب می کنیم . ثوابت ABCD خط جدید را بدست آورید . همچنین قسمتهای (الف) و (ب) را برای خط جدید

$$A = D = 0.598 < 1.178, B = 42.44 < 63.78^\circ, C = 0.002084 < 90.39^\circ$$

ه) یک $345 \text{ kc } , 250 \text{ MVar}$ را که ادمتیانس آن 0.0021 u می باشد به انتهای خط موازی

می شود . ثوابت ABCD خط جدید را بیابید و با استفاده از آن ولتاژ انتهای خط و جریان ابتدای خط را با

قسمت (ب) مقایسه کنید .

$$\left[\text{ج} : A = 1.178 < -0.875, C = 0.00217 < 83.26^\circ \right]$$

بدون تغییر B,D

۲۹. یک خط انتقال سه فاز ، 230 kV با ثوابت ABCD زیر مفروض است

$$A = D = 0.94j0.02, B = 32.7 + j154, C = j0.00109$$

الف) در حالیکه ابتدای خط تحت ولتاژ 225 kv قرار دارد و ضمن اینکه از انتهای خط توان 80 MW معرف می شود ، ولتاژ انتهای خط را در 225 kv ثبیت کرده ایم . در این شرایط توان موهومنی مصرفی یا تولیدی بار را محاسبه کنید .

ب) اگر مصرف کننده ای با مشخصات $\cos\phi=0.9$ ، $p=80\text{Mw}$ ، $V=225\text{kv}$ پس فاز و $V=225\text{kv}$ را به انتهای خط وصل نماییم و ولتاژ انتهای خط همان 2250kv باشد . مقدار توان موهومنی لازم برای ثبیت ولتاژ در این حالت چقدر است ؟

$$[Qc = -48.095\text{MVA}, c = 9.07\text{nF}]$$

فصل ششم :

خط بدون تلفات : $r = 0, g = 0, \gamma = \alpha + jB = \sqrt{Z \cdot y} = \sqrt{(jLw)(jcw)} = jw\sqrt{Le}$

که $C = \text{لایتانس واحد طول} = \text{راکتانس واحد طول}$

سرعت حرکت و طول موج :

$$\lambda = \frac{2\pi}{\beta} = \frac{1}{f\sqrt{Lc}}$$

امپدانس مشخصه : $V = f\lambda = \frac{1}{\sqrt{LC}}, Zc = \sqrt{\frac{Z}{Y}} = \sqrt{\frac{L}{C}}$

موجهای رفت و برگشت : $V_{x1} = V_{x1} + V_{x2} = V_{x2}$ موج برگشت

$$V_{x1} = \frac{VR + Zc \cdot IR}{2} \cdot e^{\gamma x}, V_{x2} = \frac{VR - Zc \cdot IR}{2} \cdot e^{-\gamma x}$$

بار امپدانس ضربه (SIL) یا بار طبیعی :

در این حالت موج برگشت نداریم و در صد تنظیم ولتاژ صفر است و خط را اصطلاحاً بی نهایت می گویند.

اثر فراتی: اگر خط بدون بار باشد ولتاژ انتهای خط افزایش می یابد.

محاسبه ولتاژ با استفاده از روش ترسیمی (لایتس دیاگرام)

$$V_R = V_R^+ + V_R^-, V_R^- = KR \cdot V_R^+ \equiv V_R^- \equiv V_R^+$$

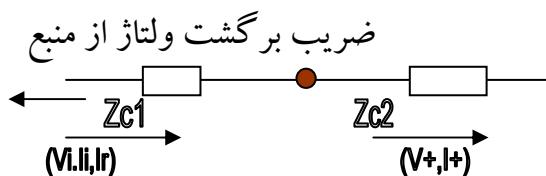
$$\begin{cases} P_R = -KR \\ L_S = -KS \end{cases}$$

ضریب برگشت جریان از بار

ضریب برگشت جریان از منبع

$$\begin{cases} K_R = \frac{Z_R - Z_C}{Z_R + Z_C} \\ K_S = \frac{Z_S - Z_C}{Z_S + Z_C} \end{cases}$$

ضریب برگشت ولتاژ از بار

ضرايب رفت و برگشت در محل تلاقي در خط

$$B_{12} = \frac{2Z_{c1}}{Z_{c1} + Z_{c2}}, \text{ ضریب رفت ولتاژ از ۱ به ۲}$$

$$B_{21} = \frac{2Z_{c1}}{\alpha_{21} = \beta_{21} - 1}, \text{ ضریب برگشت ولتاژ از ۲ به ۱}$$

مسائل فصل ششم :

۳۰. یک منبع ولتاژ DC = 1250 v ایده آل به یک خط با امپدانس مشخصه متصل شده است. مدت

زمانی است که موج به انتهای خط می رسد. در دو حالت زیر، جریان را با روش ترسیمی و تغییرات آن

را ثبت به زمان رسم کنید.

الف) انتهای خط باز است

ب) انتهای خط اتصال کوتاه شده است.

۳۱. یک ژنراتور DC ولت با مقاومت داخلی $\frac{R_o}{3}$ به یک خط بالامپدانس مشخصه $R \cdot$ متصل شده

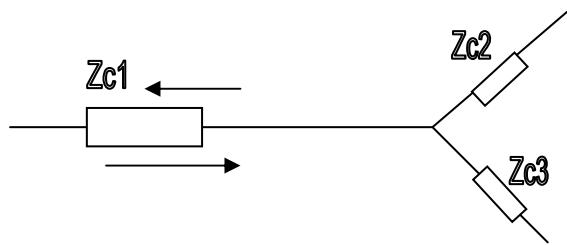
است و T مدت زمانی است که موج به انتهای خط می رسد و انتهای خط اتصال کوتاه شده است. ولتاژ

و جریان ابتدای خط را با روش ترسیمی و تغییرات هریک را ثبت به زمان رسم کنید.

۳۲. در شکل زیر ولتاژها و جریانهای رفت و برگشت را در محل تلاقی سه خط با امپدانس مشخصه

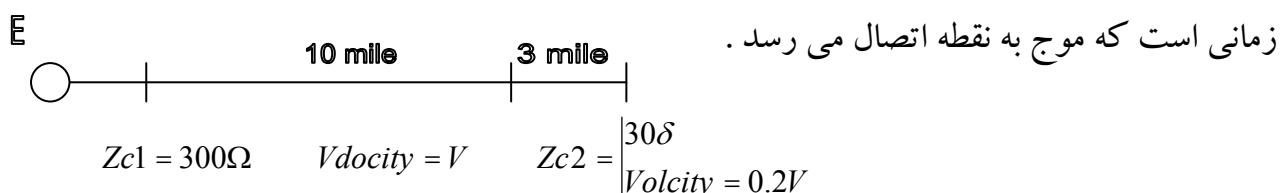
$Z_{C3} = 600\Omega, Z_{C2} = 1000\Omega, Z_{C1} = 100\Omega$ و موج ولتاژ داده Z_{C3}, Z_{C2}, Z_{C1}

شده 2KV باشد هر یک از ولتاژها را محاسبه کنید.

۳۳. در شکل زیر و با مشخصات داده شده ولتاژ نقطه اتصال دو خط را به روش ترسیمی رسم کرده و

تغییرات آن را نسبت به زمان مشخص کنید. انتهای خط باز است و منبع 'DC' ایده آل است و T مدت

۱) برنامه عمومی حل معادله درجه ۲

$$Ax^2 + Bx + C = 0$$

$$\text{if } \begin{cases} \Delta = B^2 - 4AC \geq 0 & \Rightarrow x_2, x_1 \\ \Delta < 0 & \Rightarrow Rx \pm jIx \end{cases}$$

مثال:

$$\begin{cases} 4x^2 + 4x + 5 = 0 & \Rightarrow x = -0.5 \pm j1 \\ x^2 - 5x + 6 = 0 & \Rightarrow x_1 = 2j, x_2 = 3 \end{cases}$$

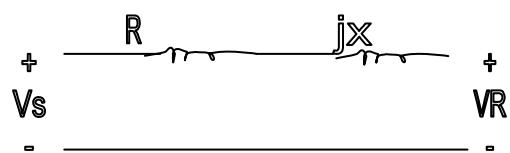
[97 step]

<i>EQ</i>	<i>L7 "X1" G+H</i>
<i>L1 LA φ: {AB}</i>	<i>L8 "X2" G0+0φ</i>
<i>L2 I=2A</i>	<i>L9 LbI 1</i>
<i>L3 D=B^2-4AC</i>	<i>L10 G</i>
<i>L4 G=-B/I</i>	<i>L11 "RX" √-L5 D<φ⇒G0+0 1 H=√D/I</i>
<i>L5 D<Q</i>	
<i>L6 G-H</i>	<i>L12 "IX"</i>

۲) جمع سه عدد مزدوج (عمومی) [38 STEP]

$$\begin{aligned} & S \cup M \\ & V = PObj(A \cos B + V \cos D + E \cos F, A \sin B + C \sin D + E \sin F) \\ & W = W \end{aligned}$$

$$je : 1 < 10^\circ + 3 < 20^\circ + 5 < 30^\circ = 8.9359 < 24.458^\circ$$

[64 STEP] ۳) محاسبه ولتاژ ابتدای خط مدل خط کوتاه :

$$\begin{cases} \hat{V}_S = (R + jx).I < F + V < T \\ R\% = (\frac{V_S - U}{U}) * 100 \end{cases}$$

$$\begin{aligned} & T1 \\ & R * IFUT \\ & Pol(U \cos T + RI \cos F - XI \sin F, RI \sin F \\ & + XI \cos F + U \sin T) \end{aligned}$$

۴) محاسبه ولتاژ و جریان ابتدای خط - مدل خط متوسط دو نوع T , TT

$$\begin{cases} \hat{V}_R = V_R \angle \varphi \equiv V \angle \varphi \\ \hat{I}_R \equiv I \angle F \end{cases} \quad \begin{cases} \hat{V}_S \equiv V_S \pi \angle (V_S \pi) \\ \hat{V}_S \equiv V_S T \angle (V_S T) \end{cases} \quad \text{در مدل TT}$$

در مدل T

$$Z \overset{\Delta}{\approx} R + jx \quad Y \overset{\Delta}{\approx} G + jB \quad [2 + step]$$

(در این برنامه ابتدا ولتاژ و جریان در مدل TT و سپس ولتاژ و جریان در مدل T محاسبه می شود)

$T\pi$	$L8 \quad K = RD - XE$
$RXGBUIF$	$L9 \quad L = RE + XD$
$A = .5(RG - XB)$	$L10 \quad M = DH - EC$
$C = .5(RB + XG)$	$L11 \quad N = EH + DC$
$H = 1 + A$	$L12 \quad O = c / 2$
$J = 1 + A / 2$	$L13 \quad pol(HV + K, VC + L)$
$D = I \cos F$	$L14 \quad "VS\pi" W$
$E = I \sin F$	$L15 \quad "<" Pol(M + U(CT - Bo, N + U(BI + Go$
$"IS\pi" W$	$L16 \quad "IS\pi" W$
$"<" Pol(HV + Jk - Lo, Uc + IE + Ko$	$L17 \quad "<" Pol(GU + M, BU + N$
$"VST" W$	$L18 \quad "VST" W$
	$L19 \quad "<" pol(GU + M, BU + N$
	$L20 \quad "IST" PolW$
	$L21 \quad "<"$

۵) محاسبه ولتاژ و جریان ابتدای خط - مدل خط بلند

$$\begin{cases} \hat{V}R = VR\langle 0 = U\angle 0 \\ \hat{I}R = I\angle F \end{cases} \quad \text{ولتاژ فاز} \quad Z = R + jx \quad , \quad Y = G + jB \quad \text{طول خط} = L$$

Z =امپدانس سری واحد طول ، Y =ادمیتانس موازی واحد طول ،

$$CL = \gamma L = \alpha + jB = RGL + jIGL$$

		$T3$	
		$RXGBLUIF$	
$L1$		$E = W$	$L2 \parallel Apol(R, X)$
$L3$		$D = W$	$L4 \parallel C = pol(G, B)$
$L5$		$M''RGL'' \operatorname{Re} c(L\sqrt{-AC}, 5(E + D.N''IGL'' = W) \quad N = 180N/\pi$	
$L6$		$K''Zc'' = \sqrt{-A/c} \quad O''\langle'' = .5(E - O) \quad P''\cosh GL'' = pol(\cosh M \cos N, \sinh M \sin N$	
$L7$		$Q''\langle'' = W \quad E''\sinh GL'' = pol(\sinh M \cos N, \cosh M \sin N) \quad S''\langle'' = W \quad T = EIK$	
$L8$		$A = O + S + F$	$L10 \parallel Z = EU/K$
$L9$		$C = S - O$	$L12 \parallel D = Q + F$
$L11$		$pol(PU \cos Q + T \cos A, PU \sin Q + T \sin A)$	
$L13$		$"Vs" \quad W$	
$L14$			$L15 \parallel " \langle" \quad pol(Z \cos \phi + PI \cos D, Z \sin \phi + PI \sin D)$
$L16$	$"Is"$	$W \alpha$	$L17 \parallel " \langle"$

$$U = VR = \frac{230K}{\sqrt{3}} \quad , \quad R = 0.113 \Omega/Km, X = 0.61 (\Omega/km)$$

$$G = \varphi, \quad B = 3.2 \times 10^{-6} (V/Km) \quad , \quad L = 400(km) \quad , \quad I = IR = 502.04(A), F = \phi$$

$$\begin{cases} RGL = \alpha = 0.052 \\ IGL = \beta = 0.561 \end{cases} \quad \begin{cases} Zc = 440.305\angle -5.2 + 7^\circ \\ \cosh GL = \cos \gamma L = 0.8 + 8\angle 1.854^\circ \end{cases}$$

۶) محاسبه ولتاژ و جریان ابتدای خط با داشتن ثوابت ABCD خط

$$\hat{A} = Ae^{i\langle A} \quad , \quad \hat{B} = Be^{j\angle B} \quad , \quad \hat{C} = Ce^{j\langle C} \quad , \quad \hat{D} = De^{i\langle O}$$

$$\hat{V}R = U\angle \phi \quad , \quad \hat{I}R = I\angle F \quad [149 step]$$

نلم	$ABCD$		
L1	$ABCDUIF$		
L2	$L''\langle U'': E''\langle A'': C''\langle B'': H''\langle C'': O''\langle O''$		
L3	$J = G + F : K = O + F : M = E + L : N + H + L$		
L4	$pol(AU \cos M + BI \cos J, AU \sin M + BI \sin J)$		
L5	$"VS"W$	$L6\ ''\langle"1\phi\phi(1-U/V$	
L7	$"DV%" 1\phi\phi(V/AU - 1$		
L8	$"R%" pol(CU \cos N + DI \cos K, CU \sin N + OI \sin K)$		
L9	$"IS"W$	$L10\ ''\langle"$	

۱. اگر در یک خط بلند انتقال انرژی الکتریکی $B = 145\angle 80^\circ$, $A = O = 0.9\angle 1^\circ$ باشد، قدر

مطلق امپدانس مشخصه این خط کدام است؟

- الف) 130Ω ب) 230Ω ج) 330Ω د) 430Ω

۲. یک خط انتقال $230KV$ بطول $200KM$ دارای امپدانس مستقیم معادل $Z_1 = 0.017 + j0.2$ پریونت

است. در صورتیکه مقاومت اهمی هر فاز 0.045 اهم بر کیلومتر محاسبه شده باشد ...

الف) مقدار مقاومت محاسبه شده صحیح نیست.

ب) اعداد داده شده برای ایه خط بدون ذکر مبنای معنی ندارد

ج) ولتاژ مبني $V_b = 230KV$ و توان مبني $P_b = 200KW$ است

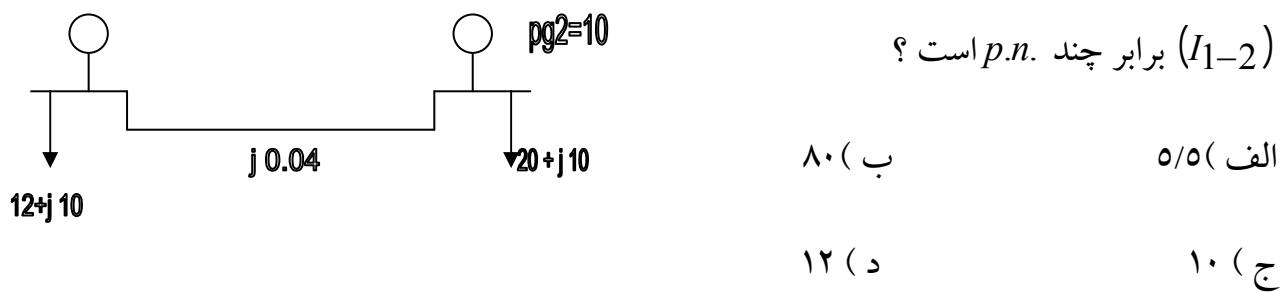
د) مقدار توان مبني $P_b = 100MW$ انتخاب شده است

۳. حداکثر توان قابل انتقال توسط این خط بطور تقریب با توجه به اینکه برای جلوگیری از ناپایداری

استاتیک $\delta \leq 30^\circ$ باشد کدام است؟

- الف) $2.5p.n.$ ب) $300MW$ ج) $500MW$ د) $7.5P.n.$

۴. در سیستم شکل مقابل که در آن اعداد بر حسب واحد داده شده اند، مقدار جریان در خط ۱-۲

فصل هفتم :

بخش بار

هدف: در پخش بار، اطلاعات توانهای مصرفی و تولیدی موجود بوده و هدف محاسبه ولتاژ تمام باسها

است.

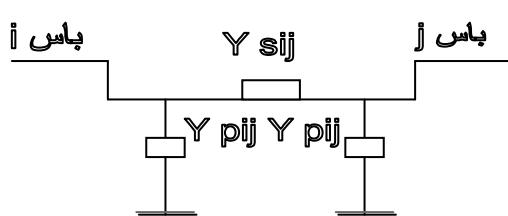
$$S(VA - pn), \quad p(W - p.n), \phi(VAr - Px) : \text{روابط مداری لازم}$$

$$SG = PG + jQG \quad \Rightarrow \quad \text{توان تزریقی به باس} \quad S = SG - SD = P + jQ \quad \text{توان تزریقی به باس}$$

$$SD = PO + jQO \quad \text{توان مصرفی باس :}$$

$$S = VI \quad V = |V| \langle \delta \rangle \quad I = \text{ولتاژ باس} \quad V_C \quad \text{و جریان تزریقی به باس}$$

$$Y = G + jB \quad \text{مدل خط در بخش بار :}$$

$$ij = Y_{sij} \quad \text{ادمیتانس سری خط}$$

$$ij = Y_{pij} \quad \text{ادمیتانس موازی خط}$$

ماتریس ادمیتانس شبکه:

$$Y_{ij} = -Y_{sij} \quad i \neq j$$

$$Y_{bus} = \begin{bmatrix} Y_{11} & \cdots & Y_{1n} \\ \vdots & & \\ Y_{n1} & \cdots & Y_{nn} \end{bmatrix}_{n \times n} \quad \text{و} \quad Y_{ii} = \sum_{j=1, j \neq i}^n Y_{sij} + Y_{Pij}$$

$$, Y_{ij} = |Y_{ij}| \angle \gamma_{ij}$$

$$I_{bns,n+1} = Y_{bns} V_{bns,n \times 1} \quad I_{bns} = \text{جريان تزریقی به باسها} \quad V_{bns} = \text{ولتاژ باسها}$$

معادلات توان :

$$I_i = \sum_{j=1}^n Y_{ij} V_j \quad , Si = V_i I_i \phi = P_i + j Q_i = \text{باس مورد نظر}$$

$$\Rightarrow \begin{cases} P_i = \sum_{j=1}^n |V_i| |V_j| \quad |Y_{ij}| \cos(\delta_i - \delta_j - \gamma_{ij}) = f_i f \\ Q_i = \sum_{j=1}^n |V_i| |V_j| \quad |Y_{ij}| \sin(\delta_i - \delta_j - \gamma_{ij}) = f_i q \end{cases}$$

أنواع باسها :

برای هر باس ۶ متغیر داریم : $|V|, \delta, \phi, P_{Gi}, Q_{Gi}, P_{oi}, Q_{oi}$

۱) باس مصرفی : در این باس ولتاژ $|V|$ و δ مجهول است Load Bus

۲) باس کنترل ولتاژ : در این باس Q_G و σ مجهول است Voltage Controoled Bus

۳) باس مرجع : در این باس P_G و Q_G مجهول است . Referme Bus or Slack Bus

در این باس معمولاً $\phi = \phi$ و $|V| = 1$

معمولاً باس شماره یک باس مرجع و باسهای ۱ تا M باسهای کنترل ولتاژ و باسهای n تا $m+1$ باسهای

صرفی شماره گذاری می شوند. (این موضوع کلیت ندارد و برای سادگی حل مسئله فرض شده است)

n = تعداد کل باسها

نکته درباره باس کنترل ولتاژ: در باس کنترل ولتاژ، اندازه ثابت است اگر Q تولیدی در محدوده مجاز

($Q_{\min} \leq Q \leq Q_{\max}$) باشد در غیر اینصورت به باس صرفی تبدیل می شود و Q تولیدی در حدود

خود باقی می ماند $|Q = Q_{\min} \quad \text{یا} \quad Q = Q_{\max}|$

روشهای حل معادله غیر خطی $F(x) = \phi$

الف) گوس - سایدل: ابتدا معادل ۱ را به معادله ۲ تبدیل کرده و ($F(x) = \phi \Rightarrow X = f(x)$)

و رابطه ای تکراری بصورت زیر بدست می آوریم:

مقدار X در مرحله r ام

ب) نیوتون رافنون: از بسط تیلوز استفاده می شود: $F(x) = 0 \Rightarrow F(x^{(0)}) + \Delta x^{(0)} = 0$

$$\Delta x^{(0)} \approx \phi \Rightarrow F(x^{(0)}) + \Delta x^{(0)} \left[\frac{\partial F}{\partial x} \right]^{(0)} + \frac{1}{2} \left[\Delta x^{(0)} \right]^2 \left[\frac{\partial^2 F}{\partial x^2} \right]^{(0)} + \dots = \Phi$$

$$\Rightarrow F(x^{(1,0)}) + \Delta x^{(0)} \left[\frac{\partial F}{\partial x} \right]^{(0)} = \phi \quad \text{با تقریب داریم:}$$

$$\Rightarrow \Delta x^{(0)} = - \left(\left[\frac{\partial F}{\partial x} \right]^{(0)} \right)^{-1} \quad . \quad F(x^{(0)})$$

$$\Rightarrow \text{رابطه تکراری} : \quad X^{(r)} = X^{(r-1)} + \Delta x^{(r-1)}$$

مزایا و معایب روش‌ها: مزیت روش گوس-سایدل: روابط بسیار ساده هستند. معایب: سرعت رسیدن به جواب کم است - ممکن است ناپایدار شود (به جواب نرسیم)

مزیت روش نیوتن رافنون: سرعت رسیدن به جواب زیاد است - روش پایداری است و بیشتر اوقات همگرا می‌شود تعداد تکرار لازم برای رسیدن به جواب کم است - تعداد تکرارها به تعداد باسها بستگی ندارد.

معایب: روابط لازم مشکل است.

ضریب تسریع:

$$X^{(r+1)} = X^{(r)} + \alpha \Delta X^{(r)}, \quad \alpha = \text{ضریب تسریع}$$

معمولًاً $\alpha = 1.5$ در این روش پس از اینکه چند مرحله از ضریب تسریع استفاده شده، α را مساوی یک گرفته تا معادله از جواب اصلی رد نشود و نوسانی نشود.

۱) معادله تکراری گوس-ژاکوپی:

$$S_i = V_i \cdot I_i^\phi = V_i \sum_{j=1}^n Y_{ij}^\phi \cdot V_j^\phi$$

$$\Rightarrow S_i^\phi = V_i^\phi \sum_{j=1}^n Y_{ij} \cdot V_j \Rightarrow \frac{S_i^\phi}{V_i^\phi} = Y_{ij} - V_i + \sum_{j=1, j \neq i}^n Y_{ij} \cdot V_j$$

$$\Rightarrow V_i^{(r+1)} = \frac{P_i - \sum_{j=1, j \neq i}^n Y_{ij} V_j^{(r)}}{Y_{ii}} \quad i = 2, \dots, n$$

$$V_i^{(r)} = \text{ولتاژ باس } i \text{ ام در مرحله } r \text{ ام}$$

۲) معادله تکراری گوس-سایدل:

$$V_i^{(r+1)} = \frac{P_i - i\varphi_i}{Y_{ii} - V_i^{(r)}} - \sum_{K=1}^{i-1} \frac{Y_{ik}}{Y_{ii}} V_K^{(r+1)} - \sum_{K=i+1}^n \frac{Y_{ik}}{Y_{ii}} V_K^{(r)} \quad i = 2, \dots, n$$

۴) روش نیوتن رافسون :

$$F(x) = \phi = \begin{bmatrix} \rho & f_\rho \\ \phi & f_q \end{bmatrix} = \phi \quad p = \begin{bmatrix} P_2 \\ \vdots \\ P_n \end{bmatrix}, \quad Q = \begin{bmatrix} Q_2 \\ \vdots \\ Q_n \end{bmatrix}$$

$$[J] = \begin{bmatrix} \Delta F \\ \frac{\partial F}{\partial x} \end{bmatrix} \quad \text{ماتریس ژاکوبین}$$

$$[J]^{(r)} \Delta X^{(r)} = \Delta U^{(r)} \quad , \quad X^{(r+1)} = X^{(r)} + \Delta X^{(r)}$$

$$\Delta U = [\Delta P_2 \dots \Delta P_n \quad \Delta Q_2 \dots \Delta Q_n]^T = [\Delta p \quad \Delta Q]^T \quad \text{معلومات}$$

$$\Delta X = [\Delta \sigma_2 \dots \Delta \sigma_n \quad \Delta |V_2| \dots \Delta |V_n|]^T = [\Delta \delta \quad \Delta |V|]^T \quad \text{مجهولات}$$

$$X^{(0)} \quad \text{الف) حدس اولیه :}$$

$$\Delta P_i^{(0)} = p_i - f_{ip}(X^{(0)}) \quad , \quad \Delta Q_i^{(0)} = Q_i - f_{iq}(X^{(0)}) \quad \text{ب) محاسبه}$$

$$I^{(0)} \quad \text{ج) محاسبه}$$

$$(\Delta x^{(r)} = [J^{(r)}]^{-1} \Delta V^{(r)}) : \text{مثالاً ..... از معادله a .....} \Delta X^{(0)} \quad \text{د) محاسبه}$$

$$X^{(1)} = X^{(0)} + \Delta X^{(0)} \quad \text{ه)$$

ی) تکرار معادلات بالا تا هنگامیکه . $Norm(\Delta V)$ به اندازه کافی کوچک شود .

$$Norm(\Delta V) = \sqrt{\sum_i (\Delta V_i)^2} \quad \text{با} \quad \text{بزرگترین اختلاف بین توانهای ورودی } (\varphi_i - p_i) \text{ یا توانهای محاسبه شده } (f_{qi}, f_{pi})$$

$$\sqrt{\sum_i (\Delta V_i)^2} \quad \text{با}$$

ماتریس ژاکوپین :

$$J = \begin{bmatrix} J_1 & J_2 \\ J_3 & J_4 \end{bmatrix}, \quad \begin{bmatrix} \Delta p \\ \Delta Q \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} J_1 & J_2 \\ J_3 & J_4 \end{bmatrix} \begin{bmatrix} \Delta \delta \\ \Delta |V| \end{bmatrix}$$

$$J_1 = \frac{\partial f_p}{\partial \delta}, \quad J_2 = \frac{\partial f_p}{\partial |V|}, \quad J_3 = \frac{\partial f_\varphi}{\partial \delta}, \quad J_4 = \frac{\partial f_\varphi}{\partial |V|}$$

$$\begin{cases} J_1 & ik = |V_i| |V_k| |Y_{in}| \sin(\sigma i - \delta k - \gamma_{ik}) \\ J_2 & ik = |V_i| |Y_{ik}| \cos(\delta_i - \delta_k - \gamma_{ik}) \quad i \neq k \\ J_3 & ik = -|V_i| |Y_{ik}| |V_k| \cos(\delta_i - \delta_k - \gamma_{ik}) \\ J_4 & ik = |V_i| |Y_{ik}| \sin(\delta_i - \delta_k - \gamma_{ik}) \end{cases}$$

$$\begin{cases} J_1 & ii = -|V_i| \sum_{k=1, \neq i}^n |Y_{ik}| |V_k| \sin(\delta_i - \delta_k - \gamma_{ik}) \\ J_2 & ii = |V_i| |Y_{ii}| \cos \gamma_{ii} + \sum_{k=1, \neq i}^n |Y_{ik}| |V_k| \cos(\delta_i - \delta_k - \gamma_{ik}) \\ J_3 & ii = |V_i| \sum_{k=1, \neq i}^n |Y_{ik}| |V_k| \cos(\delta_i - \delta_k - \gamma_{ik}) \\ J_4 & ii = -|V_i| |Y_{ii}| \sin \gamma_{ii} + \sum_{k=1}^n |Y_{ik}| |V_k| \sin(\delta_i - \delta_k - \gamma_{ik}) \end{cases}$$

Decoupled Load Flow: OLF پخش بار جدا شده :

از ماتریسهای J_2, J_3, J_4 صرفنظر می شود

سرعت در این روش ۱۰ برابر می شود .

Fast Decoupled Load Flow : FDLF پخش بار جدا شده ، سریع :

در این روش علاوه بر حذف ماتریسهای J_2, J_3 برای سادگی معادلات ، فرض می شود :

$$\sin(\delta_i - \delta_k - \gamma_{ik}) \approx 1, \quad \cos(\delta_i - \delta_k - \gamma_{ik}) \approx 0$$

با این روابط ، سرعت خیلی بالا و دقت کم می شود .

اگر تعداد باسهای سیستم قدرت زیاد باشد ماتریسهای ادمیتانس و ژاکوپین از مرتبه بالایی هستند در حالیکه احتمالاً در هر سطر بیشتر از ۵ یا ۶ درایه غیر صفر نخواهند داشت و این درایه ها در اطراف قطر اصلی ماتریس متتمرکز می باشند . برای کاهش حافظه مورد نیاز ، فقط المانهای غیر صفر در حافظه ذخیره می شوند .

$$S = \frac{Z}{n^2} = \frac{\text{تعداد صفرها}}{\text{(بعاد ماتریس)}} = \text{مقادیر غیر صفر} = (1 - s)n^2$$

$$Z_{diag} = [5 \ 6 \ 7 \ 8]$$

مثال : بردار عناصر قطری

$$A = \begin{bmatrix} 5 & -9 & -10 & 0 \\ -9 & 6 & 0 & 0 \\ -10 & 0 & 7 & -11 \\ 0 & 0 & -11 & 8 \end{bmatrix} \quad Z_{offd} = [-9 \ -10 \ -11] \quad I_{ROW} = [1 \ 1 \ 2 \ 3 \ 3 \ 4] \quad I_{col} = [2 \ 3 \ 1 \ 1 \ 4 \ 4] \quad \left. \begin{array}{l} \text{بردار عناصر غیر قطری :} \\ \text{سطر عناصر غیر قطری} \\ \text{ستون عناصر غیر قطری} \end{array} \right\}$$

در صورتیکه بخواهیم از تقارن ماتریس استفاده شود می توان بصورت زیر عمل کرد :

$$IR = [1 \ 1 \ 3] , \quad Z_{offd} = [-9 \ -10 \ -11] , \quad Z_{diag} : [5 \ 6 \ 7 \ 8]$$

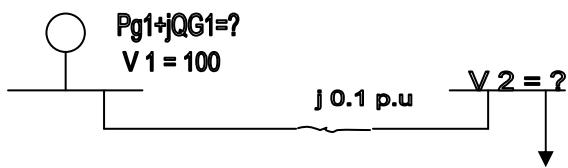
$$Ic = [2 \ 3 \ 4] , \quad NUM = [1 \ 0 \ 3 \ 0] \quad \text{بردار مشخص کننده}$$

عدد (1) بردار مشخص کننده یعنی عنصر غیر قطری سطر اول ماتریس A از اولین درایه بردار

شروع می شود . Z_{offd}

مسائل پخش باز :

۱. خط انتقال بدون تلفات شکل مقابل را در نظر بگیرید . با توجه به اطلاعات داده شده در شکل ،

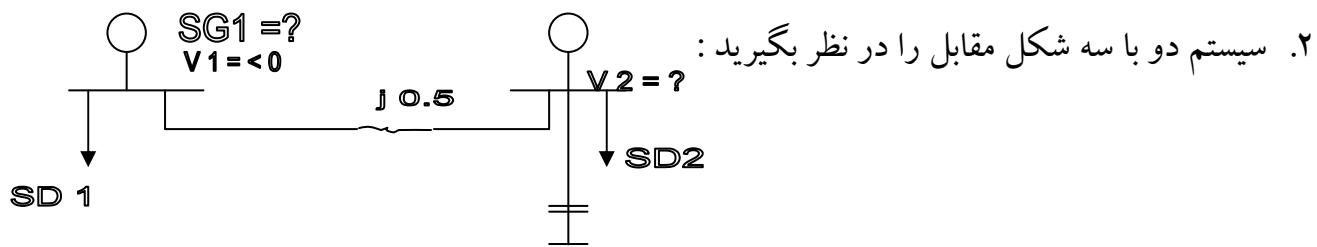
معادلات پخش بار را نوشه و برای حالت‌های

$$\text{الف) } S_{G2} = P_{G2} + j\phi_{G2} \quad \text{د) } S_{G2} = 2.5 + j3 \quad \text{ج) } S_{G2} = 2 + j2 \quad \text{ب) } S_{G2} = 1 + j1$$

مجهولات را بدست آورید . چرا در حالت (ج) برای V_2 مقداری بدست نمی آید . از نظر فیزیکی چه

اتفاقی افتاده است . در صورتیکه در باس شماره ۲ یک بانک خازنی قرار دهیم بطوریکه $|V_2| = 1 = cte$

شود مجہولات را برای حالت (ج) بدست آورید . چه نتیجه‌ای می گیرید .

الف) در صورتیکه داشته باشیم $S_{G2} = 0.5 + j1$ و از $V_2 = S_{G2} = 1 + j1$ را با استفاده از روش گوس

سایدل پس از چهار مرتبه تکرار بدست آورید و سپس S_1 را محاسبه کنید .

ب) در صورتیکه کلیه بسته شود و داشته باشیم $S_{G2} = 1 + j0.5$ و $P_{G2} = 0.25$ و $S_{G1} = 1 + j0.5$

را با استفاده از روش تکراری گوس پس از چهار مرتبه $|V_2| = 1 = cte$

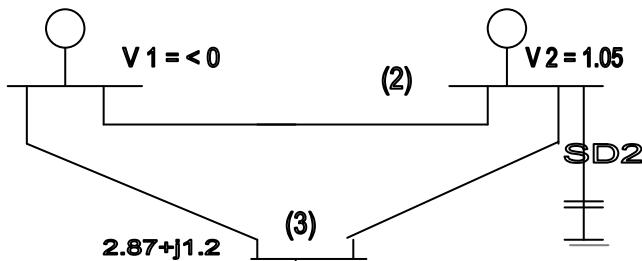
تکرار بدست آورید و سپس S_1 را محاسبه کنید .

۳. با توجه به اطلاعات داده شده در شکل مقادیر Q_{G2} ، S_{G1} ، σ_2 ، δ_3 ، $|V_3|$ ، σ_2 را با استفاده از

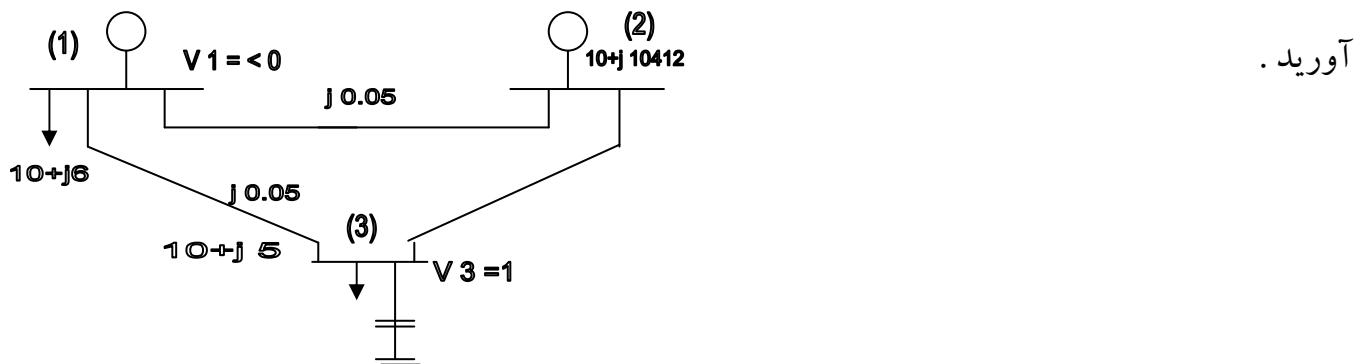
روش نیوتن - رافسون پس از یک مرحله تکرار با شرط اینکه (الف)

(ب) بحسب آورید . امپدانس سری کلیه خطوط $Z_L = j0.1$ ادmitانس موازی آنها

$$Y_C = j0.01 \text{ می باشد .}$$

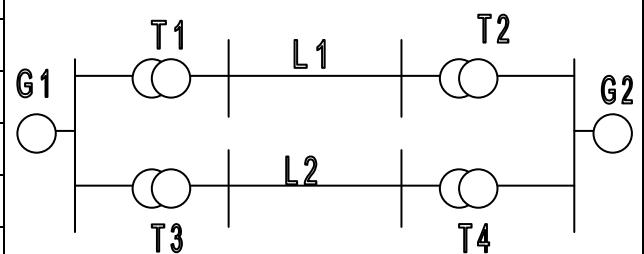
۴. با توجه به شکل ولتاژ باسهای (۲) و (۳) را با استفاده از روش DLF پس از یک مرحله تکرار بحسب آورید .

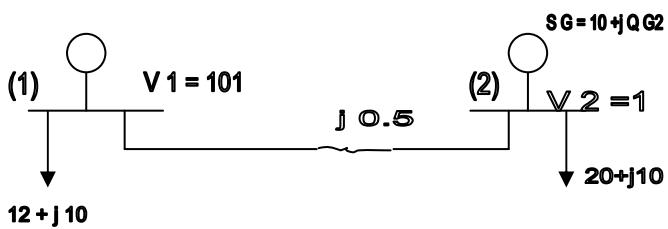
۱. سیستم قدرت شکل زیر را در نظر بگیرید با فرض توان مبنای ۲۰۰ مگاوات آمپر و انتخاب ولتاژ G_1 به عنوان مبدأ ، سیستم را بصورت پریونیت درآورید .

عنوان مبدأ ، سیستم را بصورت پریونیت درآورید .

اجزاء	MVA	توان نامی	KV	ولتاژ نامی	$X p.n.$
G_1	100		20		0.1
G_2	200		13.2		0.2
T_1	400		20/230		0.4
T_2	200		230/13.2		0.3
T_3	600		20/230		0.75
T_4	200		575/33		0.02
L_1	200		230		0.15
L_2	150		220		0.18

$$Z_1 = Z_2 = 52.9 + j105.8\Omega$$

۲. در سیستم شکل مقابل مطلوبست :

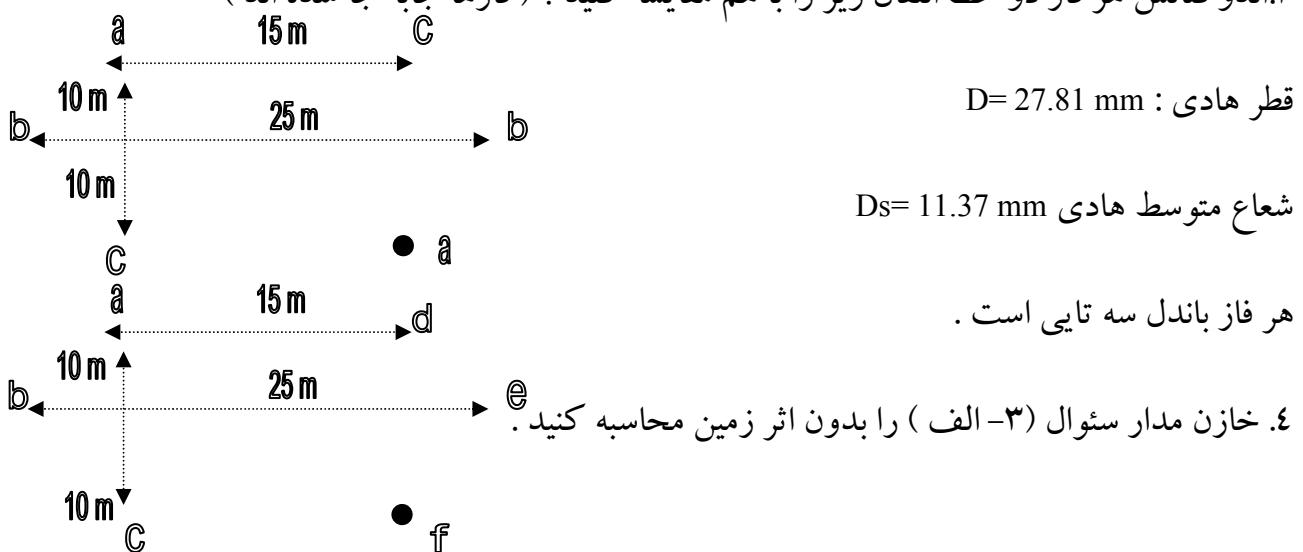
(الف) جریان در خط ۱-۲ (I_{1-2})

ب) مقدار Q_{G2} برای اینکه $V_2 = 1$ شود

ج) حداقل توان قابل انتقال توسط این خط با توجه به اینکه برای جلوگیری از ناپایداری استاتیک

$\delta \leq 30^\circ$ می باشد .

۳. انوکننس هر فاز دو خط انتقال زیر را با هم مقایسه کنید ؟ (فازها جایه جا شده اند)

قطر هادی : $D = 27.81 \text{ mm}$

شعاع متوسط هادی $D_s = 11.37 \text{ mm}$

هر فاز باندل سه تایی است .

۴. خازن مدار سؤال (۳-الف) را بدون اثر زمین محاسبه کنید .

۵. در یک خط انتقال بلند $B = 235.6 \angle 80.03^\circ, A = 0.848 \angle 1.874^\circ$ مقدار مشخصه زیر را برای خط

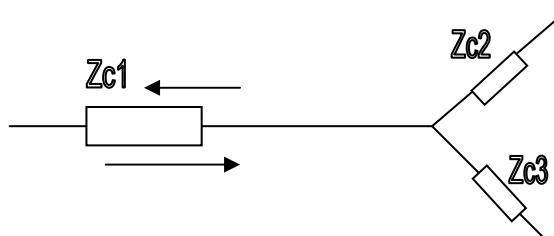
محاسبه کنید ؟ $Z_C, \gamma L, Z, \gamma$

۶. اگر دو خط انتقال دارای ثوابت (ABCD) باشد . در یک سیستم دو مداره ، ثوابت خط انتقال چقدر

است ؟

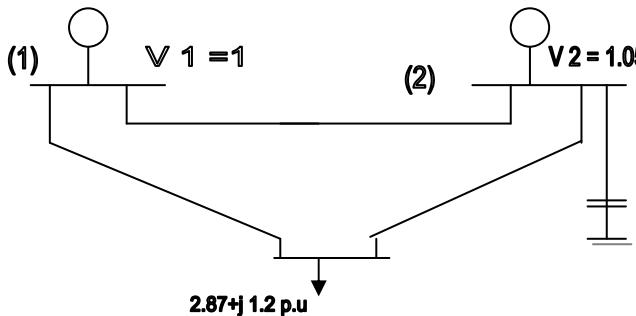
۷. در شکل مقابل ولتاژها و جریانهای رفت و برگشت را در محل تلاقي سه خط با امپدانس مشخصه Z

$c1, Zc2$ بدست آورید .؟ (ضرایب رفت و برگشت جریان و ولتاژ را محاسبه کنید)

۸. در شکل مقابل انجام پخش بار به روش نیوتن رافسون مد نظر می باشد؟

الف) چنانچه در مدار معادل π هر خط $Z = j0.2 p.n.$ و $Y_p = \frac{Y}{2} = j0.02 p.n.$ باشد. آنگاه ماتریس

را بدست آورید. Y_{bvs}

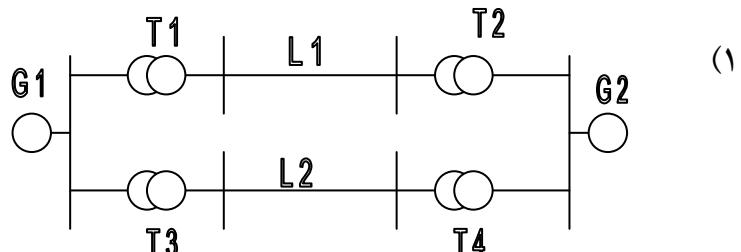
ب) اگر ماتریس Y_{bvc} مفروض باشد. اندازه و بصورت

$$Y_{bvc} = j \begin{bmatrix} -19.98 & 10 & 10 \\ 10 & -19.98 & 10 \\ 10 & 10 & -19.98 \end{bmatrix}$$

زاویه ولتاژ باسها را پس از یک بار تکرار محاسبه کنید. حدسهای اولیه ولتاژ 0° باشد. توان

خازن در بس (۲) در محدوده $0 \leq Q_2 \leq 1.2$ قرار دارد.

(رابطه و مقادیر f_{iq} ، f_{ip} ، ماتریس ژاکوبین (مقادیر لازم) . . . و محاسبه ولتاژها و زوایای لازم)

$$Z_b = \frac{V_b}{S_b}$$

داریم:

$$\frac{Z_2}{Z_1} p.n. = \left(\frac{V_{b1}}{V_{b2}} \right)^2 \left(\frac{S_{b2}}{S_{b1}} \right)$$

$$Xg_1 = \frac{200}{100} \times 0.1 = 0.2 P.n.$$

$$Xg_2 = 1 \times 0.2 = 0.2 p.n. , \quad X_{T1} = \frac{200}{400} \times 1 \times 0.4 = 0.2 p.n.$$

$$X_{L1} = 1 \times 1 \times 0.5 = 0.5 p.n.$$

$$Z_{b1} = \frac{V_b}{S_b} = \frac{(230k)^2}{200M} = 264.5 p.n. , \quad Z_1 = 0.2 + j0.4 p.n.$$

$$X_{T2} = 1 \times 0.3 = 0.3 \text{ p.n.} \quad X_{T3} = \frac{200}{600} \times 0.75 = 0.25 \text{ p.n.}$$

$$X_{L2} = \frac{200}{150} \times \left(\frac{220}{230} \right)^2 \times 0.18 = 0.22 \text{ p.n.} \quad , \quad Z_{b2} = \frac{V_b}{Sb} = \frac{(23000)}{200} = 264.5 \text{ p}$$

$$P_{l2} = po_2 - pG_2 = 20.10 - 10 = \frac{V_1 V_2}{X} \sin \delta = \frac{1.1 \times 1}{0.04} \sin \delta \Rightarrow 2) \text{ الف -}$$

$$S = \sin^{-1} \left(\frac{0.4}{1.1} = 21.32^\circ \right) \quad , \quad I_{12} = \frac{1.1 \angle 21.32^\circ - 1 \angle 0}{j0.04} = 10.02 \angle -3.54$$

$$Q_2 = \frac{V_2^2 - V_1 V_2}{X} = \frac{\cos S}{0.04} = \frac{1 - 1 \times 1.1 \cos 21.32}{0.04} = -0.017 = Qg_2 - 10 \Rightarrow Qg_2 = 9.383 \text{ بـ}$$

$$P = \frac{1.1 \times 1}{0.04} \sin 30^\circ = 13.75 \text{ p.n.} \quad \text{جـ}$$

- ٣) الف -

$$L = 2 \times 10^{-7} \quad L_n \frac{G_{nD}}{G_{MR}}, \quad G_{MD} = \sqrt[3]{D_{apog} \quad D_{aceq} \quad D_{bceq}}$$

$$D_{abeq} = \sqrt[4]{D_{ab} \quad D_{ab'} \cdot D_{a'b} \cdot D_{a'b'}} = \sqrt[4]{125 \times 500} = 15.811m$$

$$D_{abeq} = \sqrt[4]{D_{ac} \quad D_{ac'} \cdot D_{a'c} \cdot D_{a'c'}} = \sqrt[4]{20 \times 20 \times 15 \times 15} = 17.321m$$

$$D_{bceq} = D_{apeq} = 15.811m \Rightarrow G_{MD} = 16.299m$$

$$G_{MR} = \sqrt[6]{(D_{se}, D_{qa'})^2 \times D_{se} \times D_{br'}} \quad , \quad D_{seq} = \sqrt[3]{D_s \times D^2} = 20641mm$$

$$\Rightarrow G_{MR} = 0.7183m \quad \Rightarrow \quad L = 6.2439 \times 10^{-7} \frac{H}{m}$$

- بـ

$$L = 2 \times 10^{-7} \quad L_n \frac{G_{MD}}{G_{MR}} \quad , \quad G_{MR} = D_{eq} \cdot 2064 \text{mm}$$

$$G_{MD} = \sqrt[15]{(D_{ab} \cdot D_{ac} \cdot D_{ad} \cdot D_{ae} \cdot D_{af})^2 \cdot (D_{ba} \cdot D_{bc} \cdot D_{bd} \cdot D_{be} \cdot D_{bf})}$$

$$\Rightarrow \sqrt[15]{(\sqrt{115} \times 20 \times 15 \times \sqrt{500} \times \sqrt{125})^2 (\sqrt{125} \times \sqrt{125} \times \sqrt{500} \times 25 \times \sqrt{500})} = 17.755$$

$$\Rightarrow L = 13.5144 \times 10^{-7} \text{H/m}$$

$$C = \frac{2\pi E}{\frac{D_{eq}}{100 \frac{D_{seq}}{D_{seq}}}} \quad , \quad D_{eq} = G_{MD} = 16.299 \text{m} \quad (4)$$

$$D_{se} = \sqrt[2]{r \times d^2} = 22.07 \text{mm}$$

$$D_{seq} = \sqrt{(D_{se})^2 \times D_{aa'}^2 \times D_{nn'}^2} = 0.7428 \text{m} \Rightarrow c = 18 \times 10^{-12} \text{F/m}$$

$$A^2 - Bc = 1 \Rightarrow C = \frac{A^2 - 1}{B} = 1.2153 \text{m} \angle 90.52^\circ \quad (5)$$

$$\frac{B}{C} = ZC^2 \Rightarrow Zc = \sqrt{\frac{B}{C}} = 440.3 \angle -5.25$$

$$A = \cosh \gamma L = 0.8475 + j0.0277 = A_1 + jB_1$$

$$\sinh \gamma L = \frac{B}{Z_e} = 0.5331 \angle 85.28 = 0.044 + j0.5333 = C_1 + jO_1$$

$$\Rightarrow \gamma L x j L y = \gamma L, \Rightarrow \gamma_1 x = t_q h^{-1} \left(\frac{c_1}{A_1} \right) = 0.052, \gamma y = \cos^{-1} \left(\sqrt{A_1^2 - C_1^2} \right) = 0.5617$$

$$\Rightarrow \gamma L = 0.56 + 1 < 84.71^\circ]$$

$$Z = Zx, \gamma L = 2 + 8.37 < 79.46^\circ] \quad , \quad Y = \frac{\gamma L}{Zc} = 10281 \text{m} \quad 689.96^\circ]$$

(6)

$$\begin{bmatrix} Vp \\ Ip \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} A1 & B1 \\ C1 & D1 \end{bmatrix} \begin{bmatrix} Vs \\ Is1 \end{bmatrix}, \begin{bmatrix} Vp \\ Ip \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} A1 & B1 \\ C1 & D1 \end{bmatrix} \begin{bmatrix} Vs \\ Is1 \end{bmatrix}, \begin{bmatrix} Vp \\ Ip \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} A & B \\ C & D \end{bmatrix} \begin{bmatrix} Vj \\ Ij \end{bmatrix}$$

$$\begin{cases} p_1 + I_{p2} = I_p \\ I_{s1} + I_{s2} = I_s \end{cases} \Rightarrow \begin{cases} Vp = A_1 vs + B_1 I_{s1} \\ Vp = A_1 vj + B_1 I_{s2} \end{cases}, \begin{cases} I_p = C_1 vs + D_1 I_{s1} \\ T_{p2} = C_1 vs + D_1 I_{s2} \end{cases}$$

$$= (\Delta\Delta), \varphi \Rightarrow \begin{cases} Zvp = 2A_1vj + B_1Is \\ I_p = 2c_1vs + D_1Is \end{cases} \Rightarrow \begin{bmatrix} Vp \\ I_p \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} A_1 & \frac{B_1}{Z} \\ 2c_1 & D_1 \end{bmatrix} \begin{bmatrix} Vs \\ Is \end{bmatrix}$$

(V)

$$\begin{cases} Vj + Vr = Vt = Vt2 = Vt3 \\ Ij + Ir = It2 + Its \end{cases}, \quad Ii = \frac{Vj}{Zc1}, Ir = \frac{-Vr}{Zc1}, It2 = \frac{Vt}{Zc2}, It3 = \frac{Vt}{Zc3}$$

$$\Rightarrow \frac{Vt}{Zc3} - \frac{Vr}{Zc1} = \frac{Vt}{Zc2} + \frac{Vt}{Zc3} \Rightarrow Vj - Vr = Zc1 + Vt(\frac{1}{Zc2} + \frac{1}{Zc3})$$

$$\Rightarrow Zvj = Zc1 - Vt(\frac{1}{Zc1} + \frac{1}{Zc2} + \frac{1}{Zc3}) \Rightarrow \frac{Vt}{Vj} = \frac{\cancel{Zc1}}{\frac{1}{Zc1} + \frac{1}{Zc2} + \frac{1}{Zc3}} = \beta$$

$$\frac{Ir}{Tj} = -\frac{Vr}{Vj} = -a \quad] \frac{It2}{Ij} = \frac{Zc1}{Zc2} \cdot \frac{Vt}{Vj} = \beta \frac{Zc1}{Zc2} \quad] = \frac{It2}{Ij} = \frac{Zc1}{Zc3} \cdot \beta \quad]$$

(A)

الف - خط $y_s = -j5, y_p = j0.02, Y := \sum_{j=i}^m ysij + ypij, Y : j = -ysij$

$$\Rightarrow Ybv = j \begin{bmatrix} -19.98 & 5 & 5 \\ 5 & -19.98 & 5 \\ 5 & 5 & -19.98 \end{bmatrix}$$

$$fjp = \sum_{j=1}^m |v_j| |v_j| |2ij| \cos |\delta_i - \gamma_j - tij|, f_{iq} = \sum_{j=1}^m |v_j| |v_j| |Y_{ij}| \sin |\delta_i - \gamma_j - \gamma_{ij}|$$

$$f_2 p = \varphi, f_3 p = \varphi$$

$$f_{2q} = 1, c_{2\varphi} \quad], f_{3q} = -0.5L \quad]$$

$$P = P_c - 10 \Rightarrow \begin{cases} p_2 = 0.67 \\ q_2 = qc_z \end{cases}, \begin{cases} p_3 = -2.87 \\ q_3 = -1.2 \end{cases} \quad |V_{cl}| = 1.05,$$

$$\begin{cases} \Delta p_i = p_2 = -fip \\ \Delta q_i = q_i - fiq \end{cases} \Rightarrow \begin{cases} \Delta p_2 = 0.67 - 0 = 0.67 \\ \Delta q_3 = -2.87 - 0 = -2.87 \end{cases} \quad \begin{cases} \Delta p_3 = -1.2 + 0.52 = -0.6 \\ \Delta q_2 = 0.67 - 0 = 0.67 \end{cases}$$

$$\Rightarrow \begin{bmatrix} \Delta p_2 \\ \Delta p_3 \\ \Delta q_3 \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} \frac{\partial fp_2}{\partial j_1} & \frac{\partial fp_2}{\partial j_3} & \cdot \frac{\partial fp_2}{\partial |v_3|} \\ \frac{\partial fp_3}{\partial j_1} & \frac{\partial fp_3}{\partial j_3} & \cdot \frac{\partial fp_3}{\partial |v_3|} \\ \frac{\partial fp_3}{\partial j_1} & \frac{\partial fp_3}{\partial j_3} & \cdot \frac{\partial fp_3}{\partial |v_3|} \end{bmatrix} \begin{bmatrix} \Delta s_2 \\ \Delta s_3 \\ \Delta |v_3| \end{bmatrix}$$

$$\frac{\partial fp_2}{\partial s_2} = -|v_2| |v_1| |Y = 1| \cdot \sin(-\gamma = 1) - |v_2| |v_3| |Y = 3| \cdot \sin(-\gamma = 3) = 21 \quad]$$

$$\frac{\partial fp_2}{\partial s_3} = -|v_2| |v_1| |Y = 3| \cdot \sin(\partial l.. \partial 3 - \gamma = 3) = 1.05 * 10 \sin(-90) = -10.5 \quad]$$

$$\frac{\partial fp3}{\partial s2} = \frac{\partial fp2}{\partial s3} = -10.5 \quad]$$

$$\frac{\partial fp3}{\partial s3} = -|v3|.|v1|.|Y=3|. \sin(-\gamma = 3) - |v3|.|v2|.|Y=2|\sin(-\gamma 32) = 20.5 \quad]$$

$$\frac{\partial fp2}{\partial |v2|} = |v2|.|Y=3|. \cos(\partial 2 - \partial 3 - \gamma 23) = \varphi \quad]$$

$$\frac{\partial fp3}{\partial |v3|} = \varphi \quad]$$

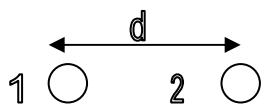
$$\frac{\partial fq3}{\Delta s2} = \varphi \quad] \quad \frac{\partial fq3}{\partial s1} \phi \quad]$$

$$\begin{aligned} \frac{\partial fp3}{\partial |v3|} &= -|v1|.|Y=3|. \sin(-\gamma = 3) + |v2|.|Y=2|\sin(-\gamma 32) + 2|v3|.|Y3j|\sin(-\gamma 33) \\ &= -10 - 10.5 + 2 + 19.98 = 19.46 \quad] \end{aligned}$$

$$\Rightarrow \tau = \begin{bmatrix} 21 & -10.5 & 0 \\ -10.5 & 20.5 & 0 \\ 0 & 0 & 19.46 \end{bmatrix} \Rightarrow \begin{bmatrix} \Delta \partial 2 \\ \Delta \partial 3 \\ \Delta |v3| \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} 0.064 & 0.033 & 0 \\ 0.033 & 0.0064 & 0 \\ 0 & 0 & 0.051 \end{bmatrix} \begin{bmatrix} 0.67 \\ -2.87 \\ -0.68 \end{bmatrix}$$

$$= \begin{bmatrix} -0.052 \text{ rad} \\ -0.167 \text{ rad} \\ -0.035 \end{bmatrix} \Rightarrow v3 = 1 - 0.035 = 0.965$$

خط تکفاز دارای پنج هادی مشابه می باشد . ۳ هادی برای جریان رفت و دو هادی برای جریان برگشت.

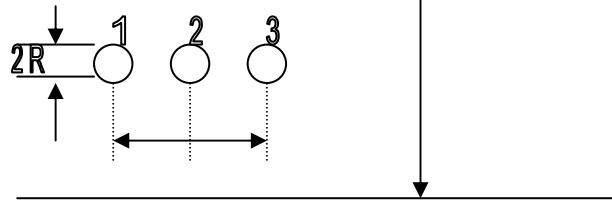

مطلوب است :

الف. مطلوب است اندوکتانس مسیر برگشت

ب. کل ظرفیت خازنی مسیر رفت و برگشت نسبت به

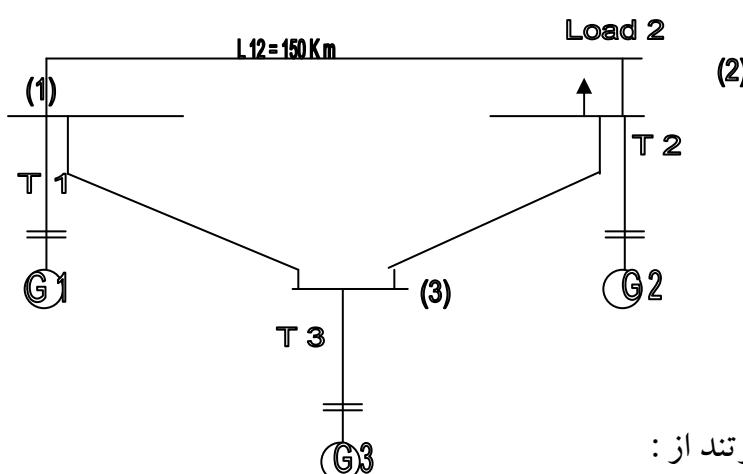
زمین (با احتساب اثر زمین)

۲. دیاگرام تکخطی مدل سیستم قدرت زیر را ب حسب U.P مشخص نمایید . بنحویکه امپدانس کلیه

اجزاء سیستم قدرت (در مبنای MVA 400 و KV 400 در سمت خطوط انتقال) بهمراه مدار معادل

الکتریکی آنها مشخص گردد .

مقادیر نامی و مشخصات اجزاء سیستم قدرت عبارتند از :

$$G1 : 80MVA, 11kv, Xs1 = 0.1 p.u$$

$$L12 : R = 40\Omega, Xl = 80\Omega, y_C = 0.01$$

$$G1 : 160MVA, 20kv, Xs2 = 0.1 p.u$$

$$L13 : R = 100\Omega, Xl = 150\Omega, y_C = 0.01$$

$$G1 : 250MVA, 14kv, Xs3 = 0.1 p.u$$

$$L23 : R = 60\Omega, Xl = 150\Omega, y_C = 0.02$$

$$T1 : 100MVA, 13kv / 400kv, XT1 = 0.15 p.u \quad RT1 = 0.05 p.u$$

$$T2 : 200MVA, 20kv / 400kv, XT2 = 0.15^{p.u} \quad Rt2 = 0.05^{p.u}$$

$$T3 : 400MVA, 14kv / 400kv, XT3 = 0.15^{p.u} \quad Rt3 = 0.05^{p.u}$$

مقادیر پارامترهای خط انتقال سه فاز بطول 500 km عبارتند از :

مطلوبست محاسبه ثابت‌های A,B,C,D

$$R = 15 * 10^{-6} \Omega/k$$

$$L = 1.25 * 10^{-6} H/m$$

$$C = 10 * 10^{-12} F/m$$

$$F = 50Hz$$

۴. ثابت‌های ABCD خط بر حسب پریونیت عبارتند از :

$A = D = 0.95 < 0.5^\circ$ توان مبنا سه فاز 320 MVA و ولتاژ مبنا 200 kv می باشد .

الف) در صورتیکه باس انتهای باس مصرف باشد ،

$C = 0.125 < 9.5^\circ p.u$ اگر حد اکثر ام ولتاژ مجاز ۱۵٪ و ضریب

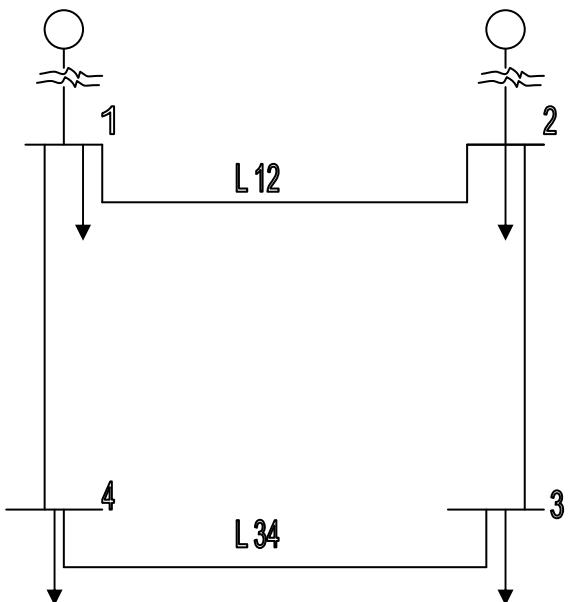
قدرت بار مصرفی ۰.۸۵ باشد ، آنگاه حد اکثر توان انتقالی چقدر خواهد بود .

ولتاژ ابتدایی خط 400 kv و باس ابتدایی خط کنترل ولتاژ می باشد .

ب) در صورتیکه باس انتهای باس کنترل باشد بنحویکه ولتاژ ابتدا و انتهای خط در تمام شرایط کار

همواره 400 kv ثابت بماند در هنگام عبور توان ماکزیمم ، توان راکتیو یا مصرفی در ابتدا و انتهای خط

(Q_R, Q_S) چقدر است .

۵. در دیاگرام تک خطی سیستم قدرت و باسهای

۴.۳ مصرف می باشند . در جداول زیر مشخصات امپدانس

خطوط توانهای تولیدی و مصرفی باسها و حدس اولیه

ولتاژ باسها ارائه شده است .

توان مبنا سیستم درست فشار قوی خطوط

انتقال 100 MVA, 138 kv می باشد .

نام خط	(km) طول	R(p.u)	Xl(p.u)	Yc(p.u)
L12	65	0.042	0.168	0.041
L23	48	0.031	0.126	0.031
L34	130	0.084	0.336	0.082
L48	80	0.053	0.21	0.051

الف) تکرار اول محاسبات پخش بار به روش گرس

سايدل را انجام دهيد و ميزان توان اكتيوراكتيو

توليدی در باس ۱ را محاسبه کنيد .

ب) ابعاد ماترييس ژاكوبين چقدر

است و عناصر سطر و ستون دوم

آنرا محاسبه کنيد .

آزمون شماره ۲ بررسی ۱

۱. سه بار موازی به يك منبع ولتاژ تک فاز با ولتاژ 1400V و فرکانس 60Hz متصل اند .

بار ۱: بار سلفی - 125 kva - با ضریب توان 0.28

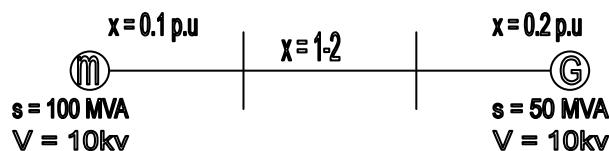
بار ۲ : بار خازنی - 10kw و 40 kvar

بار ۳ : بار مقاومتی - 15 kW

الف) کل توان حقیقی و موهونی و ضریب توان منع را محاسبه کنید .

ب) یک خازن ایده آل با سه بار فوق موازی وصل می شود تا ضریب توان را به ۰.۸ پس فاز برساند
مطلوب است نرخ KvAr خازن.

۲. نمودار تک خطی زیر را به یک پریونت یکسان تبدیل کنید.

- حل ۱

$$S_1 = 125x \cos^{-1} 0.28 = 35xw + j120xvAr \quad (2)$$

$$S_2 = 10kw - j40xvAr \quad (2)$$

$$S_3 = 15kw \quad (2)$$

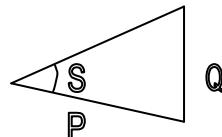
$$St = S_1 + S_2 + S_3 = 60kw + j80kvAr \quad (2)$$

$$\cos l = \cos^*(\tan^{-1}\left(\frac{8}{6}\right)) = 0.6 \quad (2)$$

(الف)

$$\begin{aligned} Q &= p + gp \\ &= p + y(\cos^{-1} 0.8), 60ktg(\cos^{-1} 0.8) = 45kvAr \quad (3) \\ \Rightarrow e^\circ &= 80k - 45x = 35xvAr \quad (2) \end{aligned}$$

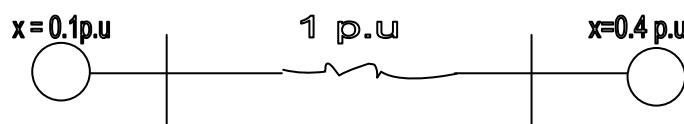
ب) می خواهیم

توان موهومی خازن

$$Zb = \frac{Vb^2}{Sb} = \frac{(10x)^2}{100M} = 1\Omega$$

همه $V = 10xv, S = 100M$ -۲

$$\leftarrow x_2 = x_1 \left(\frac{s_2}{s_1} \right) \left(\frac{V_1}{V_2} \right)^2$$

xxxxxxxxxxxxxx

آزمون شماره ۲ بررسی ۱

۱. دوامپدانس $Z = 2.8 - j16\Omega$, $Z_1 = 0.8 + j5.6\Omega$ و ضریب توان 0.8 پس فاز بصورت موازی به یک موتور تک فاز به قدرت 5 kVA

توان 0.8 پس فاز بصورت موازی به یکدیگر متصل شده اند و به منبع ولتاژ تک فاز 200v متصل اند.

الف) مطلوب است محاسبه توان کل منبع و ضریب توان آن

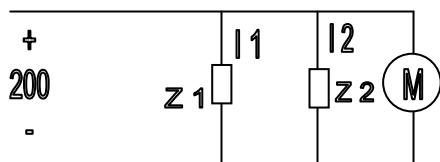
ب) یک خازن موازی به سه بار وصل شده است تا ضریب توان به یک رسد مطلوب است: محاسبه

توان تولیدی خازن

۲. در مدار زیر ثابت کنید:

$$Q_1 = \frac{\nu_1^2 - V_1 V_2 \cos \delta}{X}$$

- حل

$$\left\{ \begin{array}{l} S_i = \hat{V}_1 \hat{I}_1 \\ \hat{I}_1 = \frac{\hat{V}_1}{Z_1} \end{array} \right. \Rightarrow S_1 = \frac{V_1^2}{Z_1} \Rightarrow \quad S_1 = \frac{200^2}{0.8 - J5.6} = 1K + J7K$$

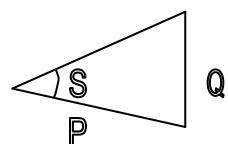
$$S_2 = \frac{200^2}{8 + J16} = 1K - J2K$$

$$Sm = 5K < \cos 0.8 = 4K + j3K$$

الف)

$$\Rightarrow St = S1 + S2 + S3 = 6K^W + j8kVqr$$

$$\cos l = \cos(tq^{-1} \frac{8}{6}) = 0.6$$

$$Q = pty(\cos^{-1} 1) = \phi \quad \Leftrightarrow \cos l = 1 \quad \text{می خواهیم}$$

(ب)

$$\Rightarrow Q_C = 8k - \varphi = 8KvAr \quad]$$

$$P1 + jQ1 = s1 = \hat{V}1 \cdot \hat{I} = \hat{V}1 \left(\frac{\hat{V}1 - \hat{r}2}{jx} \right) = \frac{\hat{V}1 - V1V = 0s}{-jx}$$

. ۲

$$= \frac{\hat{V}1 - V1V2\cos - jV1V2\sin\partial}{-\partial x} \Rightarrow Q1 = \frac{V_1^2 - V1V2\cos\partial}{-\partial x}$$

xxxxxxxxxxxxxx

۱. یک موتور سه فاز ، ۶۰ اسب ، ۴۴۰ ولت ، در ضریب قدرت ۷۵/۰ پس فاز کار می کند.

الف) توان حقیقی ، موهومی و توان ظاهری مصرفی یک فاز موتور را محاسبه کنید .

ب) مقدار R ، X موتور را پیدا کنید اگر موتور با امپدانس ثابت $X + jR$ مدل زده شود .

ج) قسمت الف و ب را تکرار کنید اگر راندمان موتور ۸۵٪ باشد . ۱ اسب = ۷۴۶ W

۲. الف) ثابت کنید که شعاع متوسط یک سیستم n باندله به شعاع باندل r و شعاع هادی Ds بصورت

زیر محاسبه می شود :

$$GMR = (nD_S r^{n-1})^{1/n}$$

ب) اندوکتانس هر فاز سیستم دو مداره و ۸ باندله زیر را محاسبه کنید . (فازها جایه جا شده اند)

$$D = 27.81 \text{ mm}$$

$$Ds = 11.37 \text{ mm}$$

$$\text{شعاع باندل} = r = 0.45$$

ج) ثابت کنید رابطه خازن با اثر زمین بصورت زیر محسوب می شود :

$$GMD = \left(\frac{(D_{ab}D_{ac}D_{bc})(D_{ab'}D_{ac'}D_{bc'})}{(D_{ab1}D_{ac1}D_{bc1})(D_{ab'1}D_{ac'1}D_{bc'1})} \right)^{1/3}$$

$$GMD = \left(\frac{(D_{aa}D_{bb}D_{cc})(D_{aa'}D_{bb'}D_{cc'})}{(D_{aa1}D_{bb1}D_{cc1})(D_{aa'1}D_{bb'1}D_{cc'1})} \right)^{1/3}$$

زیر نویس یک ۱ به سفارش تصویر هر هادی است .

۳. الف) ثابت کنید که شعاع متوسط یک سیستم n باندله به شعاع باندل r و شعاع هادی D_s بصورت زیر

محاسبه می شود :

$$GMR = (n D_s r^{n-1})^{1/n}$$

ب) اندوکتانس هر فاز سیستم دو مداره و ۸ باندله زیر را محاسبه کنید . (فازها جایه جا شده اند)

ج) ثابت کنید رابطه خازن با اثر زمین بصورت زیر محسوب می شود :

$$C_{an} = \frac{2\pi \epsilon_0}{Ln(GMD/GMR/GMR)}$$

$$GMD = \left(\frac{(D_{ab}D_{ac}D_{bc})(D_{ab'}D_{ac'}D_{bc'})}{(D_{ab1}D_{ac1}D_{bc1})(D_{ab'1}D_{ac'1}D_{bc'1})} \right)^{1/3}$$

$$GMD = \left(\frac{(D_{aa}D_{bb}D_{cc})(D_{aa'}D_{bb'}D_{cc'})}{(D_{aa1}D_{bb1}D_{cc1})(D_{aa'1}D_{bb'1}D_{cc'1})} \right)^{1/3}$$

زیر نویس ۱ به معنای تصویر هر هادی است (a_1 تصویر a است)

xxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxx

۱. یک موتور سه فاز ، ۶۰ اسب ، ۴۰ ولت در ضریب قدرت ۸/۰ پس فاز کار می کند.

الف) توان حقیقی ، موهومی و توان ظاهری مصرفی یک فاز موتور را محاسبه کنید.

ب) فرض کنید موتور توسط یک خط انتقال با امپدانس $3/0+j0/5$ به منبع ولتاژ ۴۰ ولت (خط به خط) متصل شود. ولتاژ دو سر موتور ، ضریب توان منبع و بازده خط انتقال را محاسبه کنید. ۱ اسب =

۷۴۶ W

۲. خط تک فازی دارای ۵ هادی تو خالی مشابه به شعاع ۲ می باشد. ۲ هادی برای جریان رفت و ۳ هادی برای جریان برگشت.

الف) مطلوبست محاسبه اندوکتانس مسیر رفت ، برگشت و اندوکتانس کل
ب) مطلوبست کل ظرفیت خازن مسیر رفت و برگشت نسبت به زمین (با احتساب اثر زمین). رابطه لازم را ثابت کنید.

$$\text{فاصله هادیهای برگشت (B) از زمین} = H \quad (A)$$

$$\text{فاصله هادیهای رفت از هادیهای برگشت} = D \quad (B)$$

$$\text{فاصله هادیها از یکدیگر} = d$$

$$D = 10d \quad , \quad d = 10r \quad , \quad H = 2D \quad \text{زمین}$$

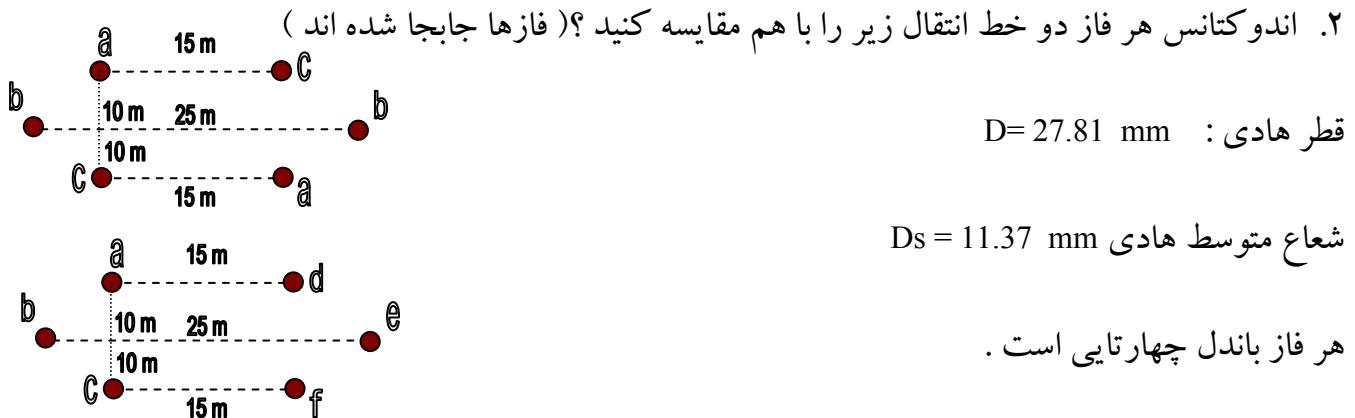
XXXXXXXXXXXX

۱. خط انتقال به فازی با امپدانس $Z_s = 0.5 + j2(\Omega)$ بار ستاره ای در انتهای خط را تغذیه می کند. بار

مذکور در ضریب قدرت ۰.۹ پس فاز و ولتاژ خط ۱۰kv ، توان kw ۲۰۰ را جذب می کند.

الف) مطلوبست ولتاژ ابتدای خط و توان حقیقی و موهومی تولیدی در ابتدای خط

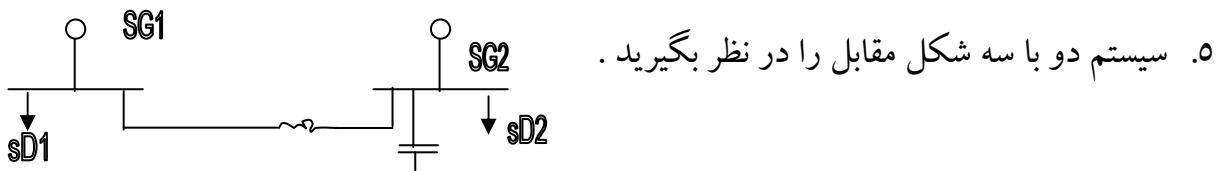
ب) اگر بخواهیم ضریب قدرت باربه 0.98 برسد به چه مقدار خازن نیازمندیم ($Q_C, C = ?$)

۳. خازن مدار سئال (۲ الف) را بدون اثر زمین محاسبه کنید.

۴. در یک خط انتقال به فاز به طول km 400 راکتانس سری خط $0.6 \frac{\Omega}{km}$ ، مقاومت آن

$0.11 \frac{\Omega}{km}$ وارمیتانس موازی خط $3.2 \times 10^{-6} u/km$ باشند مطلوبست محاسبه ثوابت ABCD خط

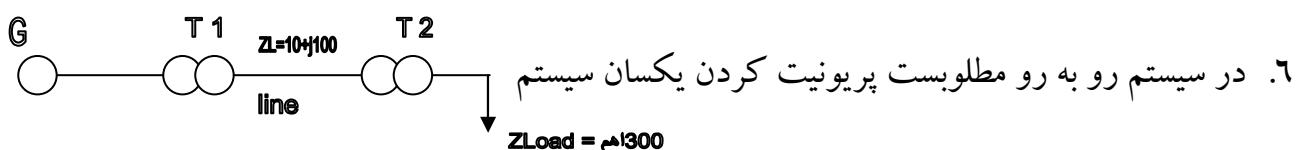

الف) در صورتیکه داشته باشیم $j1 + 0.6 = S_{G2}$ و از $S_{D2} = 0.99 < 0$ از روش گوس

سایدل پس از یک مرتبه تکرار $V2$ را بدست آورید و سپس $S1$ را محاسبه کنید.

ب) در صورتیکه کلید بسته شود و بخواهیم $|V2| = 1$ باشد مقدار توان مورد نیاز تولیدی توسط خازن را

پس از یک مرحله تکرار توسط گوس سایدل محاسبه کنید.

$$G: S_n = 10MVA, V_n = 13.2kv, X_G = 0.1p.n$$

$$T1: S_n = 5MVA, 13.2kv / 132v, XT1 = 0.1p.n$$

$$G: S_n = 10MVA, 138kv / 69kv, XT2 = 0.08p.n$$

توان مبنا = $\begin{cases} 10 MVA \\ 13.2 kv \end{cases}$

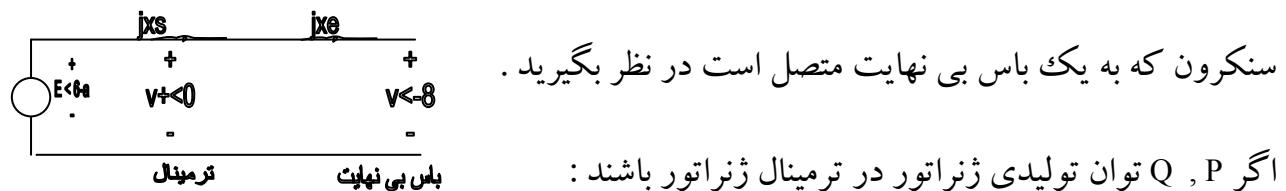
ولتاژ مبنا در طرف ژنراتور =

XXXXXX

۱. خط سه فاز 2300V، 100 kVA در نظر بگیرید. در بازه، افت ولتاژ روی مقاومت و راکتانس خط

به ترتیب و 3.6 درصد ولتاژ نامی است. اگر خط بار 60 kw را در ضریب توان 0.8 پس فاز و ولتاژ 2300v تغذیه کند مطلوب است توان بار، توان مصرفی خط و توان ورودی به خط.

۲. (تعیین منحنی حد پایداری استاتیک) یک ژنراتور سنکرون (مدل روپرو روبرو به رو را برای یک ژنراتور

اولاً حداکثر توان تولیدی P درجه زاویه ای اتفاق می افتد؟ (نکته E, V ثابت اند)

$$\text{ثانیاً: ثابت کنید } E = \frac{Xt}{Xe} \cdot Vt \cdot \frac{\sin \theta}{\sin \delta}$$

ثالثاً: ثابت کنید در زاویه قسمت (اولاً) رابطه بین P, Q به قرار زیر است:

$$Q^\circ = \frac{Vt^2}{2} \left(\frac{1}{Xe} - \frac{1}{Xs} \right), \quad R^\circ = \frac{Vt^2}{2} \left(\frac{1}{Xe} - \frac{1}{Xs} \right)$$

۳. رابطه باندل n تا را ثابت کنید اگر داشته باشیم:

$$\left[2 \sin\left(\frac{\pi}{n}\right) \right] \left[2 \sin\left(\frac{2\pi}{n}\right) \right] \dots \left[2 \sin\left(\frac{(n-1)\pi}{n}\right) \right] = n$$

$$R = \text{شعاع باندل}$$

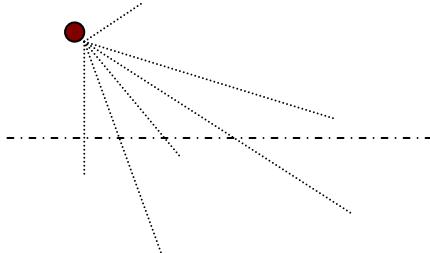
$$N = \text{تعداد هادیهای باندل}$$

$$GMR = \sqrt[n]{n.Ds.R^{n-1}}$$

شعاع متوسط هر هادی = Ds

(هادی توپر) شعاع متوسط باندل را متوسط کنید.

۴. محاسبه خازن سیستم دو مدار با در نظر گرفتن زمین :

$$D_{c1b2} = D_{12'}$$

$$D_{a1a'2} = H_{11'}$$

$$D_{c1b'2} = H_{12'}$$

روش شماره گذاری : D° برای فاصله فازهای اصلی

برای فاصله فازهای از تصاویر $= H^{\circ}$

- c,b,a برای ۳.۲.۱

$$Ca = \frac{2C1\varepsilon_0}{Ln \frac{GMD}{GMR} - Ln \frac{Hm}{HR}} \text{ ثابت کنید.}$$

: که

$$CMD = \sqrt[12]{(D_{12}D_{12'}D_{12''}D_{12''})(D_{13}D_{13'}D_{13''}D_{13''})(D_{23}D_{23'}D_{23''}D_{23''})}$$

$$CMD = \sqrt[12]{r^6 D_{11}^{-2} D_{22'}^2 D_{33'}^2}$$

$$Hm = \sqrt[12]{(H_{12}H_{12'}H_{12''}H_{12''})(H_{13}H_{13'}H_{13''}H_{13''})(H_{23}H_{23'}H_{23''}H_{23''})}$$

$$HR = \sqrt[12]{(h_1H_{1'}H_{12}^2)(H_{22}H_{22'}H_{22''}^2)(H_{33}H_{33'}H_{33''}^{-2})}$$

نکات حل :

$$H_{11'} = H_{1'}, \quad D_{12'} \neq H_{1'}2, \quad D_{12''} \neq D_{1'}2$$

(۱)

$$2) \text{ ابتدا از رابطه ولتاژ } V_{a1,Vi} = \sum \frac{9i}{2\pi\varepsilon} \ln \frac{1}{Dij} \text{ (دقت کنید چون دو}$$

سیستم متصل داریم رابطه در $1/2$ ضرب می شود)

$$3) \text{ رابطه بالا را به ساده ترین شکل بیان کنید . مثلاً ... } V_{a1I} = \frac{1}{4\pi\varepsilon_0} (qaLn \frac{H1.H11'}{r.D11'}) + \dots$$

4) از رابطه گردشی $\rightarrow 1 \rightarrow 2 \rightarrow 3$ استفاده کرد و V_{a1III}, V_{a1II} را بنویسید

5) ولتاژ V_{a1} را با متوسط گیری از V_{a1III}, V_{a1II} بدست آورید .

$$V_{a1} = \frac{1}{12\pi\varepsilon_0} (qaLn \frac{H1H11'.H2H22'....}{r^3 D11'.D...}) + \dots \quad \text{مثلاً :}$$

6) ولتاژ V_{a2} را از رابطه 5 با تغییر : $b(a) \leftrightarrow b(r)$ بدست آورید :

$$H11' = H1'1 \quad , \quad D12' \neq D1'2, \dots \quad \text{دقت کنید :}$$

7) از 1 متوسط گیری کنید و V_{a2} را محاسبه کنید .

$$V_{a1} = \frac{1}{24\pi\varepsilon_0} (qaLn \frac{H1H11'^2....}{r^6 D11'^2...}) + \dots$$

8) از $qb + qc = -qa$ استفاده کنید و C_a را مرتب نمائید .

xxxxxxxxxx

پاسخ میان ترم بورسی ۱

$$\Delta VR = RI = \frac{0.024 * 2300}{\sqrt{3}} = 31.87 \quad R = 1.27\Omega$$

$$\Rightarrow$$

$$\Delta Vx = xI = \frac{0.036 * 2300}{\sqrt{3}} = 47.80 \quad x = 1.90\Omega$$

$$In = \frac{100kVA}{2300\sqrt{3}} = 25.10A$$

$$I_e = \frac{60kw}{\sqrt{3} * 2300 * 0.8} = 18.83A \quad \Rightarrow \begin{cases} P_{line} = 3RI_e^2 = 1351w \\ e_{line} = 3xI_e^2 = 2021vAr \end{cases}$$

$$Se = \frac{60x}{0.8} < 10^{-1} * 0.8 = 60k + j + 5k$$

$$\sin = Se + sLine = 61.351 + j47.021k$$

$$p = \frac{E.V}{xt} \sin(\delta - \theta - (-\theta)) = \frac{E.V}{xt} \sin \delta, xt = s + xe$$

$$\Rightarrow PMAX = \frac{E.V}{xt}, \delta PMAX = 90^\circ$$

$$P \cdot \frac{E.V}{xt} \sin \delta = \frac{Vt \cdot v}{xE} \sin \theta$$

$$\Rightarrow e = \frac{XT}{XE} \cdot vT \cdot \frac{\sin \theta}{\sin \delta} \quad (1)$$

ثانیاً : رابطه توان را بین می نویسیم :

ثالثاً :

$$\delta = 90^\circ, \begin{cases} P = \frac{E.Vt}{Xs} \sin(\delta - Q) \\ Q = \frac{E.Vt + \cos(\delta - \theta) - V_+^2}{Xs} \end{cases} \quad \text{رابطه توان را بین } V+, E \text{ می نویسیم :}$$

$$\delta = 90^\circ, \begin{cases} P = \frac{E.Vt + \cos \theta}{Xs} \\ Q = \frac{E.Vt + \sin \theta - V_+^2}{Xs} \end{cases} \quad (2), (1) \Rightarrow E = V + \frac{xt}{xe} \sin \theta \quad (3)$$

$$\delta = 90^0, \begin{cases} P = \frac{Vt^2 + xt}{Xs.Xe} \cos \theta \\ Q = \frac{Vt^2 + \sin^2 \theta \cdot xt}{Xe.Xs} - \frac{vt^2}{xs} \end{cases} \quad \begin{cases} P = \frac{Vt^2 + xt}{2Xs.Xe} \sin 2\theta \\ Q = \frac{Vt^2 + xt(1 - \cos \theta)}{zXe - xs} - \frac{vt^2}{xs} \end{cases}$$

$$\Rightarrow \begin{cases} P = \frac{Vt^2 + xt}{Xs.Xe} \sin 2\theta \\ Q = \frac{Vt^2 \cdot xt}{2Xe.Xs} - \frac{vt^2}{xs} - \frac{Vt^2 \cdot xt}{2Xe.Xs} \cos 2\theta \end{cases} \quad \Rightarrow \begin{cases} P = \frac{Vt^2 + xt}{2Xs.Xe} \sin 2\theta \\ Q = \frac{Vt^2(xt - 2xe)}{zXe - xs} - \frac{Vt^2 \cdot xt}{2Xe.Xs} \cos 2\theta \end{cases}$$

$$\Rightarrow \begin{cases} P = \frac{Vt^2}{2} \frac{(xs + ye)}{xs.ye} \sin 2\theta \\ Q = \frac{Vt^2}{2} \frac{(xs - ye)}{xs.ye} - \frac{vt^2}{z} - \frac{(xs + ye)}{xs.ye} \cos 2\theta \end{cases} \quad \Rightarrow \begin{cases} P = R \circ \sin 2\theta \\ Q = Q \circ -R \circ \cos 2\theta \end{cases} \Rightarrow p^2 + (Q - Q)^2 = R_0^2$$

.۳

$$D12 \text{ با توجه به شکل } \frac{D12}{2} = R \sin \frac{\pi}{n} :$$

$$D13 \text{ به همین ترتیب } D13 = 2R \sin \frac{2\pi}{n}$$

$$D1n = 2R \sin \frac{(n-1)\pi}{n}$$

$$\Rightarrow GMR = \sqrt[n]{Ds * D12 * \dots * D1n} = \sqrt[n]{Ds * (2R \sin \frac{\pi}{n}) * \dots * (2R \sin \frac{(n-1)\pi}{n})} = \sqrt[n]{DsR^{n-1} * x}$$

قسمت دوم :

$$D12L2R \sin \frac{\pi}{n} \quad n = \delta, D12 = 0.4572$$

$$\text{فاصله هر دو هادی} \Rightarrow R = \frac{0.4572}{2 \sin \frac{\pi}{8}} = 0.5974m, GmR = \sqrt[n]{Ds.nR^{n-1}}$$

$$Ds = \frac{4.572 * 10^{-2}}{2} * 0.7788 = 17.8 * 10^3 m \Rightarrow GMR = \sqrt[8]{Ds * 8 * (0.597)^7} = 0.499$$

. ξ

$$Va1I = \frac{1}{4nt.} (qaLn \frac{1}{r} + 9a'Ln + 9bLn + 9b'lLn \frac{1}{R12} + 9cLn \frac{1}{D13}$$

$$9 - 1Ln = \frac{1}{H13} + qa2Ln \frac{1}{D12} + qa'2Ln \frac{1}{H11'} + qb2Ln \frac{1}{D12} + qb'2Ln \frac{1}{H12'} + \\ qc2Ln \frac{1}{D13'} + qc'Ln \frac{1}{H13'})$$

$$\text{داریم: } qa'1 = -qa, qa'2 = -g2, qa2 = qa1$$

$$Va1I = \frac{1}{4\pi\varepsilon_0} (qaLn \frac{H1.H11'}{r.D11'} + qaLn \frac{H12.H12'}{D12.D12'} + qaLn \frac{H13.H13'}{D13.D13'}) \\ \Rightarrow 1 \rightarrow 2 \rightarrow 3$$

$$Va1II = \frac{1}{4\pi\varepsilon_0} (qaLn \frac{H2.H22'}{r.D22'} + qaLn \frac{H23.H23'}{D23.D23'} + qaLn \frac{H21.H21'}{D21.D12'})$$

$$Va1III = \frac{1}{4\pi\varepsilon_0} (qaLn \frac{H3.H33'}{r.D33'} + qaLn \frac{H31.H31'}{D31.D31'} + qaLn \frac{H32.H32'}{D32.D32'})$$

$$Va1 = \frac{Va1I + VaII + VaIII}{3}$$

$$Va1 = \frac{1}{12\pi\varepsilon_0} (qaLn \frac{H1.H2.H3.H11'.H22'.H33'}{r^3.b11'.D22'.D33'} + qbLn \frac{H12..H23.H31.H12'.H23'.H31'}{D12..D23.D31.D12'.D23'.D31'})$$

$$+ qcLn \frac{H13..H21.H32.H13'.H21'.H32'}{D13.D21.D32.D13'.D21'.D32'})$$

با تبدیل $\leftrightarrow$ بدون(r) با(r)

$$H = 11' = H1'1$$

$$Va1 = \frac{1}{12\pi\varepsilon_0} (qaLn \frac{H1'.H2'.H3'.H11'.H21'.H33'}{r^3.b11'.D22'.D33'} + qbLn \frac{H1'2'..H2'3'.H3'1'.H12'..H23'.H31'}{D1'2'..D2'3'.D3'1'.D12'..D23'.D31'}) \\ + qcLn \frac{H1'3'.H2'1'.H3'2'.H1'3.H2'1.H3'2}{D1'3'.D2'1'.D3'2'.D1'3.D2'1.D3'2})$$

با متوسط گیری داریم $vA = (vA1 + vA2)/2$

$$Va1 = \frac{1}{12\pi\varepsilon_0} (qaLn \frac{H1.H2.H3.H1'.H2'.H3'.h11'^2.h21'^2.H33'^2}{r^3.b11'^2.D22'^2.D33'^2} +$$

$$(qb + qc)Ln \frac{H12..H23.H31.H12'.H23'.H31'.H1'2'.H2'3'.H3'1'.H1'2'..H2'3'.H3'1'.H1'2.H2'3H3'1}{D12..D23.H31.D12'.D23'.D31'.D1'2'.D2'3'.D3'1'.D1'2'..D2'3'.D3'1'.D1'2.D2'3D3'1} = \frac{qa}{ca}$$

$$\Rightarrow Va = \frac{1}{24\pi G} (qaLn \frac{HR^{12}}{GMR^{12}} - qaLn \frac{Hm^{12}}{GMR^{12}}) \frac{qa}{ca}$$

$$\Rightarrow Ca = \frac{\frac{2\pi\varepsilon_0}{GMR} - \frac{Hm}{HR}}{Ln \frac{GMR}{GMR}}$$

XXXXXX

۱. در سیستم سه فاز دو مدار ca', bb', ac' که $c'b'a'0abc$ راستا و موازی سطح زمین می باشند فاصله

راستاهای از یکدیگر 10m می باشند . عمل جابجایی فازها انجام شده است . بقیه مشخصات عبارتند از :

$D_{ac'} = 15m = D_{ca'}, D_{bb'} = 25m, d = 0.35m, D = 27.81mm$ قطر فاصله باندل

هر هادی باندل سه تایی است . $D_s = 11.37mm$ (شعاع متوسط)

مطلوب است محاسبه سلف و خازن خط

۲. یک خط انتقال سه فاز ، 230 KV با ثوابت ABCD زیر مفروض است :

$$A = D0.94 + j0.02, B = 32.7 + j154, C = j0.00109$$

در حالیکه ابتدای خط تحت ولتاژ KV 225 قرار دارد و ضمن اینکه از انتهای خط توان MW 80 مصرف می شود ، ولتاژ انتهای خط را در KV 225 ثابت کرده ایم . در این شرایط توان موهومی مصرفی یا تولیدی بار را محاسبه کنید .

۳. در یک خط انتقال بلند $B = 235.6 < 80.03^\circ, A = 0.848 < 1.874^\circ$ مقادیر زیر را برای خط محاسبه کنید :

$$Z_C, \gamma L, Z, Y$$

۴.۱) گردو طرف خط انتقالی با امپدنس Z ، ترانسهاei با تپ چنجر $(1:t_S, T_r)$ وجود داشته باشد با فرض معقول رابطه ای برای t_S حسب ولتاژ ابتدا و انتهای خط ، توان حقیقی و موهومی بار و امپدنس خط بیابید.

۴. برای سیستم سه باسه ای با مشخصات زیر ، پخش بار را به روش گوس سایدل و یک مرتبه تکرار حل کنید :

برای مرحله دوم چه کارهایی باید کرد؟ (دقت کنید آیا باس ۳ ، کنترل ولتاژ می ماند یا نه؟)
باس یک ، باس مرجع است .

$$Z_{12} = 0.02 + j.04 pu, Z_{13} = .01 + j0.03 pu, Z_{23} = 0.0125 + j0.025 pu$$

$$V_1 = 1.05 < 0, |V_3| = 1.04, V_2^{(0)} = 1 < 0, p_{g3} = 200MW, P_{d2} = 400MW$$

$$Q_{d2} = 250MVar, P_{base} = 100MVA, 100MVar < Q_{g3} < 200MVar$$

باس ۱ و ۳ باس ژنراتور و باس ۲ باس بار است .

xxxxx

حل بعضی از تمرینات بررسی ۱

$$V_R = \frac{132}{\sqrt{3} < 0} IR = \frac{100M}{132k\sqrt{3} * 0.8} \Rightarrow I_R = 546.7 \leftarrow -\cos^{-1} 0.8 \quad .1$$

خط کوتاه است :

$$Z = (0.0308 + j2\pi * 50 * 0.95m) * 50 \Rightarrow Z = R + jx = 1.54 + j14.92\Omega$$

$$\Rightarrow \hat{V}_S = \hat{V}_R + \hat{Z}I_R = \frac{132x}{\sqrt{3}} \triangleleft 0(1.54 + j14.92) * 546.7 \triangleleft -\cos^{-1} 10.8$$

$$\Rightarrow \hat{V}_S = 81999 \triangleleft 4.21, V_S L - L = 142027V$$

$$\text{Re } g \% = \frac{142.027 - 132}{132} * 100 = \frac{VsF.L. - VsN.L.}{VsN.L.} * 100 = 7.596\% \quad .2$$

$$Z = R + jx = 20(0.0195 + j2\pi * 50 * 0.63m) = 0.39 + j3.958$$

$$\Rightarrow Z = 3.977 \triangleleft 84.37^\circ, V_R = 10k \triangleleft 0, I_R = \frac{5m}{\sqrt{10k * 0.707}} = 707.2 \triangleleft -45^\circ \quad (\text{الف})$$

$$\Rightarrow \hat{V}_S = \hat{V}_R + Z0\hat{I}_R = 12.304k \triangleleft 8.34^\circ, R \% = \frac{Vs - VR}{VR} * 100 = 23.04\%$$

ب) با دو روش تقریبی و دقیق حل می کنیم :

$$R = 0.5 * 23.04 = 11.52\% = \frac{RP + XQ}{VR^2} \quad \text{روش تقریبی :}$$

$$Q2 = Q1 + Q2 \Rightarrow \frac{0.39 * 5M + 3.958Q}{(10K)^2} \Rightarrow Q2 = 20418MVA$$

$$\Rightarrow 2.582 = 2\pi * 50 * C * 1101^2 \Rightarrow C = 52.19Nf$$

$$R = 0.0052 = \frac{Vs - VR}{VR} = \frac{Vs - 10x}{10x} \Rightarrow Vs = 11.152xv \quad \text{روش دقیق :}$$

از مسئله ۱۰ داریم :

$$p2 = \frac{1}{R^2 + X^2} (R(v1.V2 \cos - V2^2) + x.V1.V2.\sin \delta)$$

$$p2 = 5m, V2 = VR, V1 = Vs \quad \text{که :}$$

$$\Rightarrow 5m = \frac{1}{(0.39)^2 + (3.958)^2} \left[0.39(11.152k * 10k \cos \delta - (10x)^2) + 3.958 * 10x * 11.152k \sin \delta \right]$$

$$\Rightarrow 43.49 \cos \delta + 441.4 \sin \delta - 118.09 = 0$$

با استفاده از روش تکراری نیوتن مسئله را حل می کنیم :

$$\Rightarrow f(\delta) \rightarrow \delta^{(x+1)} = \delta^{(x)} + \frac{f(\delta^{(x)})}{f'(\delta^{(x)})}$$

$$\Rightarrow \delta = 9.814^0 \Rightarrow \hat{I} = \frac{11.152x \triangleleft 9.814 - 10k \triangleleft 0}{0.39 + j3.958}$$

$$538.7 \triangleleft -21.86$$

$$\Rightarrow Q2 = VR.IR.\sin PR = 10k * 538 - 7.\sin 21.86 = 2M$$

$$Qc = -3M = -B|V|^2 \Rightarrow c = 95.49NF$$

$$\eta 1 = \frac{p0ut}{pint + pLoss} = \frac{58 * 100}{5M + 0.39 * (707.2)^2} = 96.25\%, Ploss = RI^2 \quad \text{(ج)}$$

$$\eta 2 = \frac{5M}{5M + 0.30 * (538.7)^2} * 100 = 97.79\% \quad \text{(روش دقیق) :}$$

۴. الف)

$$A^2 - BC = 1 - 0 = 1 \quad \text{در خط کوتاه}$$

$$\begin{aligned} A^2 - BC &= \left(1 + \frac{ZY}{2}\right)^2 - \left(1 + \frac{ZY}{4}\right)ZY = 1 + \frac{Z^2Y^2}{4} + ZY - ZY \\ \text{در خط متوسط: } \frac{Z^2Y^2}{4} &= 1 \end{aligned}$$

$$A^2 - BC = (\cosh \gamma L)^2 - (\sin \gamma L)^2 = 1$$

ب) ارتباط بین ثوابت نصف خط و تمام خط بصورت زیر می باشد :

$$\begin{bmatrix} A & B \\ C & D \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} a & b \\ c & d \end{bmatrix} \begin{bmatrix} a & b \\ c & d \end{bmatrix} \Rightarrow \begin{cases} a^2 + bc = A \\ 2ab = B \end{cases}, \begin{cases} 2ac = C \\ a^2 - bc = 1 \end{cases}$$

$$\Rightarrow 2a^2 = A + 1 \Rightarrow a = \sqrt{\frac{1+A}{2}} = d, b = \frac{B}{2a}, c = \frac{C}{2a}$$

۵. الف)

$$\hat{V}R = \frac{3+5}{\sqrt{3}} \triangleleft 0, \hat{I}R = \frac{400M}{354\sqrt{3}} \triangleleft \cos^{-1} 0.8$$

$$\hat{I}R = 669.4 \triangleleft -\cos^{-1} 0.8, \begin{bmatrix} \hat{V}_S \\ \tilde{I}_S \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} A & B \\ C & D \end{bmatrix} \begin{bmatrix} \hat{V}R \\ \tilde{I}R \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} 256.673k \triangleleft 20.15^\circ \\ 447.67 \triangleleft 8.54^\circ \end{bmatrix}$$

$$DV\% = \frac{Vs - VR}{Vs} = \frac{256.737 - 345/\sqrt{3}}{256.737} = 22.42\% \quad \text{در صد افت ولتاژ :}$$

در صد تنظیم (فرض می شود LvR ثابت است)

$$\begin{cases} R\% = \frac{VsFL - VsNL}{VsNL} = 57.57\% \\ \text{ک: } Vsfl = 256.737x, vsnl = AvR = 162.939k \end{cases}$$

ب) در حالت بی باری :

$$\Rightarrow \hat{V}_S = 256.737k \angle 20.15^\circ \Rightarrow \hat{V}_R = 313.859 \angle 18.85^\circ$$

$$\hat{I}_S = 606.69 \angle 109.25^\circ, \%R = \frac{VRN.L - VRF.L}{VxF.L} = \frac{313.859 - \frac{345}{\sqrt{3}}}{\frac{345}{\sqrt{3}}}$$

$$\Rightarrow yR = 57.57\%$$

درصد تنظیم ولتاژ ($V_L = Vs$ ثابت)

ج) از مسئله

.٦

$$a = \sqrt{\frac{1+A}{2}} = d, b = \frac{B}{2a}, C = \frac{C}{2a} \quad \text{ج) از مسئله ۲۶ داریم:}$$

$$\Rightarrow a = d = \frac{\sqrt{1 + 0.818 \angle 1.32}}{2} = 0.9534 \angle 0.29^\circ$$

$$b = \frac{172.2 \angle 84.2}{2a} = 90.31 \angle 8391, c = \frac{c}{2a} = 0.00101+ \angle 90.11^\circ$$

$$\Rightarrow \text{ثوابت خط جدید} = \begin{bmatrix} a & b \\ c & d \end{bmatrix} \begin{bmatrix} 1 & z \\ 0 & 1 \end{bmatrix} \begin{bmatrix} a & b \\ c & d \end{bmatrix}, z = -j146.6 \quad (\text{د})$$

$$\Rightarrow \text{ثوابت جدید} = \begin{bmatrix} a & 51.01 \angle -78.365 \\ c & 1.102 \angle 0.266 \end{bmatrix} \begin{bmatrix} a & b \\ c & d \end{bmatrix}$$

$$\text{ثوابت} = \begin{bmatrix} 0.9598 \angle 1.178^\circ & 42.44 \angle 63.78^\circ \\ 0.002084 \angle 90.39^\circ & 0.9597 \angle 1.178^\circ \end{bmatrix}$$

$$\text{تکرار قسمت (الف)} \begin{bmatrix} \hat{V}_S \\ \hat{I}_S \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} 217.121k \angle 4.43^\circ \\ 520.49 \angle 4.44^\circ \end{bmatrix}, \begin{cases} Dv\% = 8.26\% \\ R\% = 13.57\% \end{cases}$$

$$\hat{V}_S = 217.121k \angle 4.43, \hat{V}_R = \frac{\hat{V}_S}{A} = \frac{\hat{V}_S}{0.9598 \angle i,178}$$

$$= 226.215x \angle 3.25^\circ, \hat{I}_S = C\hat{V}_R = 0.00208+ \angle 90.39 * \hat{V}_R = 471043 \angle 93.64^\circ$$

$$R\% = \frac{VRN.L.VR.F.L}{VRFL} * 100 = \frac{\frac{226.215}{\sqrt{3}} * 100}{\frac{3*5}{\sqrt{3}}} = 13.57\%$$

$$\text{ثوابت خط جدید} = \begin{bmatrix} A & B \\ C & D \end{bmatrix} \begin{bmatrix} 1 & 0 \\ Y & 1 \end{bmatrix} \quad Y = -j0.0021v \quad \text{(ه) }$$

$$\text{ثوابت جدید} = \begin{bmatrix} 1.78 & -0.875 & B \\ 0.000217 & 83.26 & D \end{bmatrix},$$

$$\hat{V}R = \frac{\hat{V}_S}{1.178 \triangleq -0.875} = 217.943k \triangleq 21.03^\circ \quad \text{تکرار قسمت ب :}$$

$\hat{I}S = C\hat{V}R = 42.29 \triangleq 104.3^\circ$ جریان و ولتاژ کاهش یافته است.

xxxxxxxxx

مسائل بخش بار

$$Y_{bus} = j \begin{bmatrix} -40 & 20 & 20 \\ 20 & -40 & 20 \\ 20 & 20 & -40 \end{bmatrix} \quad \begin{array}{l} V1 = 1 \triangleq 0 \\ V2 = 1 \triangleq 0 \\ V3 = 1 \triangleq 0 \end{array} \quad \text{4. حدس}$$

$$\begin{aligned} \Rightarrow fa3 &= \sum_{j=1}^3 |V_j| |Y_{3j}| \sin(\delta_3 - \delta_j - \gamma_{3j}) \\ &= |V_3| (|V_1| |V_{31}| \sin(\delta_3 - \delta_1 - \gamma_{31}) + |V_2| |V_{32}| \sin(\delta_3 - \delta_2 - \gamma_{32}) \\ &\quad + |V_s| |Y_{32}| \sin(\delta_3 - \delta_3 - \gamma_{33})) \\ &= 1 * (20 \sin(0 - 0 - 90^\circ) + 20 \sin(0 - 0 - 20^\circ) \\ &\quad + 40 \sin(0 - 0 + 90^\circ))0 \end{aligned} \quad \text{برای مرحله (.)}$$

$$\begin{aligned} f_{q2} &= G1 \\ f_{q3} &= qG - qD \Rightarrow qG = f_{q3} + qd = 0 + 5 = 5 \Rightarrow 4 < 3.5 \Rightarrow \end{aligned} \quad \text{به همین ترتیب :}$$

باس (۳) کنترل ولتاژ نیست لذا داریم :

$$\Rightarrow \frac{\delta f2p}{\delta s2} = 40, \frac{\delta f2p}{\delta s3} = -20, \frac{\delta fa2}{\delta |V3|} = -20,$$

$$\Rightarrow \frac{\delta faq}{\delta |V2|} = 40 \Rightarrow T1 = \begin{bmatrix} 40 & -20 \\ -20 & 40 \end{bmatrix}$$

$$\Rightarrow \begin{bmatrix} \Delta p2 \\ \Delta p3 \end{bmatrix} = [\tau 1] \begin{bmatrix} \Delta \delta 2 \\ \Delta \delta 3 \end{bmatrix} \Rightarrow \begin{bmatrix} \Delta \delta 2 \\ \Delta \delta 3 \end{bmatrix} = [\tau 1]^{-1} \begin{bmatrix} \Delta p2 \\ \Delta p3 \end{bmatrix}$$

$$\begin{cases} \Delta p2 = p2 - f2p = p2 = p92 - pd2 = 10 = 10 \\ \Delta p3 = p3 - f3p = p3 = p93 - pd13 = 0 - 10 = -10 \end{cases}$$

$$[\tau 1]^{-1} = \begin{bmatrix} \frac{1}{30} & \frac{1}{60} \\ \frac{1}{60} & \frac{1}{30} \end{bmatrix} \Rightarrow \begin{bmatrix} \Delta \delta 2 \\ \Delta \delta 3 \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} \frac{1}{6} \\ \frac{1}{6} \end{bmatrix}^{vad} = \begin{bmatrix} 9.549^\circ \\ -9.549^\circ \end{bmatrix}$$

$$[\tau 4] = \begin{bmatrix} 40 & -20 \\ -20 & 40 \end{bmatrix}, \begin{bmatrix} \Delta |V2| \\ D|v3| \end{bmatrix} = [J4]^{-1} \begin{bmatrix} \Delta q2 \\ \Delta q3 \end{bmatrix}$$

به همین ترتیب :

$$\begin{cases} \Delta q2 = q2 - f2q = q2 = q92 - qd2 = 10412 - * = 104/2 \\ \Delta q3 = q3 - f3q = q3 = q93 - qd13 = 3.5 - 5 = 1.5 \end{cases}$$

$$\Rightarrow \begin{bmatrix} \Delta |V2| \\ D|v3| \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} \frac{1}{30} & \frac{1}{60} \\ \frac{1}{60} & \frac{1}{30} \end{bmatrix} \begin{bmatrix} 10412 \\ -1.5 \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} 0.0221 \\ -0.0265 \end{bmatrix}$$

$$\Rightarrow \begin{bmatrix} V2 \\ V3 \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} 1 \\ 1 \end{bmatrix} + \begin{bmatrix} 0.0221 \\ -0.0265 \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} 1.0221 \\ 0.9735 \end{bmatrix}$$

مرحله بعدی :

$$\begin{aligned} |V3|(|V1||V3.1|) \cdot \sin(\delta 3 - \gamma - \gamma 31) + |V2||Y32| &= |\sin(\delta 3 - \delta 2 - \gamma 32)| + \\ |V3||Y33| \cdot \sin(\delta 3 - \delta 3 - \gamma 33)) & \\ = -0.0971 & \end{aligned}$$

$$\Rightarrow qG3 = fq3 + qD = -0.0971 + 5 = 4.9029 \rightarrow \text{باز هم کنترل ولتاژ نیست}$$

xxxxxx

حل ميان ترم

.١

$$\text{سه فاز} \quad \begin{cases} p_{out} = 60 * 7 * 6 = 44.76 \text{ kw} \\ Q = p_{typ} = 39.475 \text{ kVar} \\ S = \frac{p}{\cos p} = 59.68 \text{ kVA} \end{cases} \xrightarrow{\text{تكفاز}} \begin{cases} pr_{out} = 14.92 \text{ kw} \\ Qr = 13.158 \text{ x var} \\ Sr = 19.89 \text{ kVA} \end{cases}$$

$$V1^* = \frac{440}{\sqrt{30}} \Rightarrow IR \frac{sr}{VR} = 78.3 A$$

$$Z = \frac{V1^*}{IR} = 3.24 \Omega \quad \begin{cases} p = RI^2 \Rightarrow R = \frac{14.42k}{(78.3)^2} = 2.43 \Omega \\ Q = xI^2 \Rightarrow x = 2.15 \Omega \end{cases}$$

ب :

$$\begin{cases} Pr = 18.65 \text{ kw} = \frac{14.92}{0.8} xw \\ ar = \frac{13.158}{0.8} xvAr = 16.45 xvAr \\ Sr = \frac{19.89 \text{ kVA}}{0.8} = 24.86 \text{ kVA} \end{cases} \quad \text{ج : الف)}$$

$$V1^* = \frac{440}{\sqrt{3}}, IR = \frac{sr}{vr} 97.86 A$$

$$Z = \frac{V1^*}{IR} 2.6 \Omega \quad R = \frac{18.65x}{97.86^2} 1.95 \Omega$$

ب)

$$x = \frac{16.45x}{97.86^2} = 1.72 \Omega$$

الف :

$$\theta = \frac{2\pi}{n}, \quad D_{12}^2 = r^2 + r^2 - 2r^2 \cos \theta$$

$$= 2r^2 - 2r^2 \cos \theta = 2r^2(1 - \cos \theta) = 2r^2(2 \sin^2 \frac{\theta}{2})$$

$$\Rightarrow D_{12} = 2r \sin \frac{\theta}{2}$$

$$\Rightarrow \begin{cases} D_{12} = 2r \sin \frac{\pi}{n} \\ D_{13} = 2r \sin \frac{2\pi}{n} \\ \vdots \\ D_1 = 2r \sin \frac{(n-1)\pi}{n} \end{cases}, GMR = \sqrt[n]{D_s * D_{12} * \dots * D_{ln}}$$

$$(2 \sin \frac{\pi}{n}) * (2 \sin \frac{2\pi}{n}) * \dots * (2 \sin \frac{(n-1)\pi}{n}) = n$$

$$\Rightarrow GMR = \sqrt[n-1]{D_s * r^{n-1} * x}$$

$$GMR = \sqrt[8]{(11.37m) * (0.45)^7 * 8} = 0.3685 = DsA$$

$$L = 2 * 10^{-7} \ln \frac{GMD}{GMR}, GMD = \sqrt[3]{Dabeq * Dacey * Dbceq}$$

$$Dabeq = \sqrt[4]{DabDab'.Da'b.da'b'} = \sqrt[4]{(5^2 + 10^2)(10^2 + 20^2)} = 15.81$$

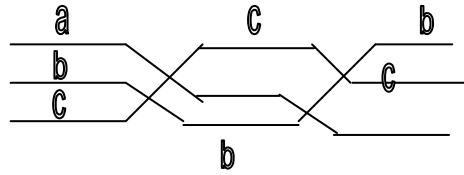
$$Dacey = \sqrt[4]{(20)^2(15^2 + 20^2)} = 22.36$$

$$Dbceq = Dabeq = 15.81 \quad \Rightarrow GMD = 17.75$$

$$GMR = \sqrt[6]{(DsA)^3 * Daa' * Dbb' * Dcc'} = \sqrt[6]{(0.3685)^7 * 15^2 * 25} = 2.56$$

$$\Rightarrow L = 2 * 10^{-7} \ln \frac{17.75}{2.56} = 3.873 * 10^{-7}$$

$\circ a$	$\circ a'$
$\circ b$	$\circ b'$
$\circ c$	$\circ c'$
$\circ a1$	$\circ c'1$
$\circ b1$	$\circ b'1$
$\circ c1$	$\circ a'1$

. 7

$$+ qa'1Ln \frac{1}{Daa'1} + qb'1Ln \frac{1}{Dab'1} + qc'1Ln \frac{1}{Dac'1}$$

$$qa1 = -qa, qa', qa.(c, b)$$

$$\Rightarrow Va_I = \frac{1}{2\pi \in \circ} (qaLn \frac{Daa'.Daa'1}{ra.Daa'} + qbLn \frac{Dab1.Dab'1}{Dab.Dab'} +$$

$$qcLn \frac{Dac1.Dac'1}{Dac.Dac'})$$

$$\Rightarrow Va_{II} = \frac{1}{2\pi \varepsilon \circ} (qaLn \frac{Dbb1.Dbb'1}{ra.Dbb'} + qbLn \frac{Dbc1.Dbc'1}{Dbc.Dbc'} + qcLn \frac{Dba1.Dba'1}{Dba.Dba'})$$

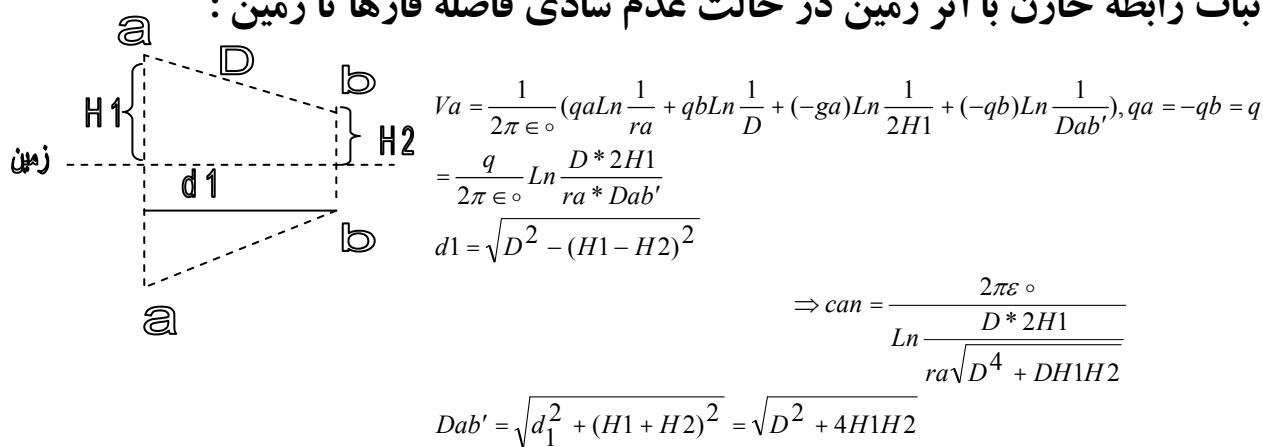
$$Va_{III} = \frac{1}{2\pi \varepsilon \circ} (qaLn \frac{Dcc1.Dcc'1}{ra.Dcc'} + qbLn \frac{Dca1.Dca'1}{Dca.Dca'} + qcLn \frac{Dcb1.Dcb'1}{Dcb.Dcb'})$$

$$\Rightarrow Va = \frac{Va_I + Va_{II} + Va_{III}}{3} = \frac{1}{6\pi \in \circ} (ga \ln \frac{Daal.Dbb1.Dcc1.Daa'1.Dbb'1.Dcc'1}{ra^3.Daa'.Dbb'.Dcc'})$$

$$+ (qb + ac)Ln \frac{(Dab1.Dbc1.Dca1).(Dab'1.Dbc'1.Dca'1)}{(Dab.Dbc.Dca).(Dab'.Dbc'.Dca')})$$

$$\Rightarrow Va = \frac{qa}{2\pi \in \circ} Ln \frac{GMD}{GMR} \Rightarrow can = \frac{20160}{Ln \frac{GMD}{GMR}}$$

اثبات رابطه خازن با اثر زمین در حالت عدم شادی فاصله فازها تا زمین :

تكنو الكترو

www.TechnoElectro.CO
www.Techno-Electro.com

مرجع تخصصی برق و الکترونیک